

STUDENTEN WEEKBLAD

9^e Jaargang.

No. 8.

HOOFDREDACTEUR: CH. E. DUTILH.

REDACTEUREN: A. E. M. J. HANLO, H. A. W. KLINKHAMER,
R. A. D. CORT VAN DER LINDEN, G. P. NIJHOFF,
F. A. VENING MEINESZ.

Zaterdag

24 Nov. '06.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f 3,50, bij vooruitbetaling f 3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. W. W. W. W. W.
UITGEVER • DELFT

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.
Het adres voor redactie en administratie is: Vlamingstraat 34.

Eerstvolgende REDACTIEVERGADERING op het Bureau van de Redactie, Vlamingstraat 34, Dinsdag 27 November, des middags om 4 uur.

Lid der Redactie geworden:

de Heer A. E. M. J. HANLO.

Inhoud.

Diës Natalis S. P. Rede van den President der Societeit, de heer L. Reynvaan.
Brief van J. P. Havelaar.
De Phoenix vóór 40 jaar, door J. A. Heuff Az.
Een en ander omtrent de S. P.
Brief van E. R. van Nes van Meerkerk.
Brief van Repelaer van Driel.
Schets, door J. G.
Herinnering van vóór 30 jaar, door A. J. G. v. N.
Brief van A. Plomp.
Brief van Teding van Berkhout.
Het kroeglied.
Brief van A. J. Korthals Altes.
Brief van F. s' Jacob.
Societeit Phoenix 2006, door !
Lijst van de besturen der Soc. Phoenix van hare oprichting tot op heden.
Aan G. N. en anderen, door H. C. Olivier.
Excursie Leegwater, door H.
Uitvoering Odin.
Berichten en mededeelingen.
Correspondentie.
Agenda.

Diës Natalis van de Societeit Phoenix,
23 November 1906.

REDE van den President der Societeit,
den Heer L. REIJNVAAN.

MIJNE HEEREN
LEDEN DER SOCIETEIT PHOENIX.

Nog moeten uwe oogen gewennen aan het zoo juist ontstoken helle licht en trillen de twaalf bronzen gongslagen door deze ruimten. Zijt gij één oogenblik onder de eigenaardige bekoring kunnen komen, van allen te samen de tijdelijkheid van uw jong zijn, het voorbijgaande van uw ongedwongen samenzijn, te willen doorvoelen te midden van luidruchtigen scherts en vroolijkheid?

En wanneer het dan mij gegeven is enkele woorden tot U te richten, dan wil ik allereerst trachten uiting te geven aan de dankbaarheid die ons moet vervullen wanneer wij beseffen het onschatbare voordeel, dat wij boven anderen hebben, die niet in staat worden gesteld zoo'n gelukkige jeugd te doorleven als velen van ons gegeven is. Want beseft dat gij grootendeels zelf de mogelijkheid in handen hebt gedurende uwe studiejaren hier in Delft warme vriendschap te sluiten en partij te trekken van den omgang met

uwe kameraden, kameraden die dezelfde belangen deelen en dezelfde moeilijkheden hebben door te maken.

Hoe zelden zijn de oogenblikken waarin wij ons zelve afvragen of wij werkelijk datgene maken van ons leven waartoe wij in staat worden gesteld? Wij worden nog niet voortgestuwd, door dien harden kouden dwang dien men den strijd om het bestaan noemt; wij vormen nog geen onderdeel van dat groote weefgetouw dat, als door onzichtbare krachten voortgedreven onophoudelijk zijn rustelooze bewegingen met hard eentonig geklepper volvoert.

Maar waar wij zooveel grootere vrijheid van beweging en ontwikkeling hebben, daar rust op ons ook 'n grootere verantwoordelijkheid dan op hen, die door onvermijdelijke aanwijzingen voortdurend worden gebonden aan hun dagelijksche plichten en die aan de betrachtting daarvan zooveel kracht moeten verbruiken dat zij energie missen in hun vrije uren zich te verheffen boven het normale lagere peil van hun mensch-zijn. Wij ook hebben onze bezigheden, door studieplicht aangegeven, maar de uren van teekenen en werken eenmaal voorbij, gevoelen wij ons vrij om te feesten en vroolijk te zijn. Maar *verheft* U dan ook in uwe opgewektheid; aan alle dingen zijn twee kanten, het natuurlijke en mooie, het onnatuurlijke en opgeschroefde. Vandaar dat het steeds onmogelijk zal blijken de uiting van eene feeststemming naar zekere bepaaldheden te beoordeelen; hetzelfde feit kan de ééne keer afkeurenswaard, de andere keer in zekeren zin appreciabel zijn.

Ik kan daarover niet te lang uitweiden, een ieder is onderhevig aan stemmingen die directen invloed hebben op zijn gedachten en handelingen. Ten allen tijde beweegredenen te ontleden, verdient zeer zeker geen aanbeveling, maar zich zelve van tijd tot tijd rekenschap te geven van daden en woorden tegenover anderen geuit en zichzelf te bekennen dat men weer eenigen tijd voortsukkelde op het gemakkelijke paadje van alledaagsche-prullerigheid, kan geen kwaad. En kan men dat zonder opwekking van buiten af?

Gelooft gij niet met mij, dat, gesteld ge werdt plotseling overgeplaatst op een onbewoond eiland, waar gij met eenige inspanning uwerzijds kondet voorzien in uwe levensbehoeften, gelooft gij dan niet dat de jaren al heel gauw aan uw mensch-zijn, laat staan uw mensch-wording, zouden schaden? Wat zou er van uwe student-ontwikkeling terecht komen — afgezien van de beïnvloeding van omstandigheden van huis uit — wanneer er geen gelegenheid was U te toetsen aan uwsgelijken. En dat niet alleen zooals corpsverenigingen U daartoe in staat stellen, maar ook op het gebied van alledaagsche mensche-lijkheid? Staan wij hoog genoeg om buiten onze studie ons uitsluitend te kunnen wijden aan hoog-intellectueele doeleinden? Neen, er is ook behoefte aan gewoner, natuurlijke omgang, mits de verschillende uitingen hiervan niet te veel uiteenloopen.

Eene Societeit zal dan het meeste aan de haar te stellen eischen voldoen, wanneer zij zooveel mogelijk tegemoet komt aan deze uitingwijzen, mits de een hiervan aan den ander geen afbreuk doet.

M. H. in zooverre ik mij niet heb kunnen onthouden van het maken van eenige bespiegelende opmerkingen, die mij niet te onpas voorkwamen in deze oogenblikken van ernst, te midden der algemeene feestvreugde, wil ik mij thans slechts bepalen bij eenige mededeelingen betreffende het afgelopen jaar, waar de redactie van het Studenten

Weekblad er in geslaagd is, bijdragen te verzamelen van oud-kroegleden, die verhalen van *vroegere* gebeurtenissen.

12 December 1905; gij allen zult U den dag nog herinneren, waarop daar in de voorzaal een woord van welkom werd gesproken tot de Heeren Schram de Jongh en Heuff die respectievelijk als President en Secretaris van het kroegbestuur in 1855, het „eigen beheer” in het leven riepen. En was het geen zeldzaam feit na veertig jaren twee personen in ons midden te zien, die zich niet alleen indertijd in staat hadden gevoeld een dergelijk besluit ten uitvoer te brengen, doch tevens bezielde waren met een mooi en optimistisch vertrouwen in de toewijding van al de besturen, die hen zouden opvolgen. En met welke eene voldoening konden zij terugzien op die dagen van energiek aandurven, waar zij nu aanschouwden den krachtigen stam, dien zij veertig jaren her, toen nog een onaanzienlijk boompje, verplanteden in gunstiger aarde: die van eigen exploitatie. — En dan herinnert gij U ook de huldiging van onzen getrouwen boekhouder Mension, die van '55 af onafgebroken met toewijding zijn plicht vervulde en vaak onder moeilijke omstandigheden, op accurate wijze de administratie behartigde.

Januari bracht het verblijdende resultaat der exploitatie over het boekjaar '05—'06 en groot mag dan ook de vreugde zijn, dat onze Phoenix zich zoo fier herstelt van de haar toegebrachte slagen. Geen wonder dan ook dat toen het Bestuur dat zich begin December als volgt had saamgesteld: L. Reynvaan, K. A. Biegman, A. G. Beelaerts van Blokland, M. C. Rueb, G. A. Wiemans en A. M. J. Meesters, terwijl de Heer Grevers wat later als bibliothecaris toetrad, op 13 Maart voor een Algemeene Vergadering trad met een voorstel tot tuin-aankoop, dit algeheele instemming vond. Terecht toch kan worden getuigd dat, alhoewel het per M². betaalde bedrag niet laag kan worden genoemd, deze vermeerdering van grondeigendom de financiële positie onzer Societeit krachtig heeft versterkt, te meer waar het mogelijk bleek de geheele som te voldoen zonder opname van nieuwe gelden. De betaling der koopsom kan dus worden beschouwd als eene kapitaal-belegging.

Op dezelfde Algemeene Vergadering werd op voorstel van het Bestuur besloten, dat voortaan die leden van verdere contributie zouden zijn vrijgesteld, met behoud van alle rechten en verplichtingen aan het lidmaatschap verbonden, die minstens twintig contributie-termijnen zouden hebben voldaan. Uitgesloten hiervan zijn zij, die één of meer malen ter royeering hebben voorgehangen. Als overgangsmaatregel werd bepaald, dat zij die op 1 October 1906 meer dan 10 en minder dan 23 contributie-termijnen hebben voldaan, gedurende de eerstvolgende termijnen van hun lidmaatschap, contributie zouden hebben te voldoen tot en met 22 termijnen.

In hoeverre deze besluiten, welke met 1 October in werking zijn getreden, thans reeds hun invloed doen gelden, is nog niet met zekerheid te zeggen; wel mag vermeld worden dat het aantal leden onzer Societeit op het oogenblik $\pm$ 62 meer bedraagt dan verleden jaar, zoodat onze instelling thans ruim 550 leden telt.

Betreffende de credietregeling valt van het afgelopen jaar weinig te vermelden. Alhoewel het voor den thesaurier altijd een moeilijke taak zal blijven aan de saldo's de hand te houden, zoo kan toch worden gezegd dat de huidige regeling niet ongunstig werkt. Er mag echter wel eens op worden gewezen, dat er altijd menschen worden gevonden die op lichtzinnige wijze trachten op het goede hart van den thesaurier te werken en dan, wanneer deze toch meent zijn eisch te moeten gestand doen, daarin een minder kameraadschappelijke daad zien, in plaats van het feit te waardeeren dat de thesaurier het belang van het aan hem toevertrouwde beheer stelt boven dat van zijn eigen persoonlijke verhouding tot het betreffende lid.

Een bijzonder woord van dank mag ik hier niet onthouden aan den heer Beelaerts van Blokland, aan wiens ijver het te danken is dat dit jaar verscheidene affossingen bracht van personen, die reeds lang onder de dubieuse debiteuren werden gerekend.

Waar de balans eene niet onaanzienlijke winst had aangetoond, meende het Bestuur dat eenige herstellingen aan het gebouw, die vroegere jaren waren uitgesteld, niet langer mochten wachten. Van deze werkzaamheden mogen genoemd worden het gedeeltelijk opverven der voorgevel, het schilderen van het buiten-houtwerk, het opnieuw behangen der leeszaal en de inrichting van het dispuut- en leeszaal-commissiekamertje.

Waar de vloer der voorzaal sporen van ernstige slijtage begon te vertoonen, stelde het Bestuur een onderzoek in naar de mogelijkheid hierin verbetering te brengen en tevens de onaangename indruk der lange evenwijdige planken deelen te verminderen. Toen, na bezichtiging van verschillende vloeren in andere steden, het Bestuur tot de conclusie was gekomen dat de beste oplossing zou worden gevonden in een eenvoudige houten parketvloer, bleek de tijd zoover gevorderd, dat de bijeenroeping van eene wettige algemeene vergadering niet meer mogelijk zou zijn voor de maand September. Toch meende het Bestuur, met het oog op de verschillende werkzaamheden, ook zonder een advies der leden, tot eene vernieuwing der vloer te moeten besluiten. Zooals te verwachten was deden de reeks van donderjolen en feesten veel kwaad aan den eersten nieuwen indruk, doch toch kan worden gezegd dat de aanblik der voorzaal er door is verbeterd.

Verder mag worden gewag gemaakt van de voornaamste inventaris-aanwinst in de vorm van 8 nieuwe voorzaal-luie-stoelen, een cadeau van het eerste jaar, dat door ons dankbaar werd aanvaard, een nieuw tijdschriften-kastje voor de leeszaal en van eene Bechstein-piano voor eetzaal en dispuut.

September bracht ons een vrij geanimeerde groentijd, alhoewel de tijd van momenteel eivolle zalen voorbij schijnt te zijn.

Tegelijk met de tweede eerstejaars donderjool had de feestelijke opening van het nieuwe tuingedeelte plaats en de lampionverlichting gaf een bijzonder cachet aan deze eerste tuinjool. De werkzaamheden aan de bouw der steenen scheidsmuur naderen hun einde en wanneer door de zorg van een tuinman het terrein wat zal zijn opgeknapt en eene oordeelkundige verdeeling van groen en open ruimte den aanblik heeft verbeterd, dan zal de tuin wellicht tijdens de mooie voorjaarsdagen in een behoefte blijken te voorzien en eene welkome rustplaats bieden aan vermoeide examen-menschen.

In October traden uit het bestuur de heeren Biegman, Rueb en Wiemans en werden verkozen de nieuwe bestuurs-leden de heeren Van den Brandeler, Van der Wijck en Roqué.

Begin November kwam het Bestuur wederom met eenige wetswijzigingen, waarbij het recht van schriftelijk zijn stem te kunnen uitbrengen bij afwezigheid, werd ingetrokken en eene duidelijker redactie werd gevonden voor de regeling der Candidaatstelling.

Reeds lang voor de vacantie had het Bestuur gemerkt dat de onafgebroken en rusteloze toewijding die onzen Directeur, den Heer Lübbert kenmerkt, waar het geldt de behartiging van Societeitszaken, te veel van zijn krachten en zenuwen vergde. Bovendien bleek uit de verzamelde graphische gegevens dat het gemiddelde sluitings-uur der Societeit over de afgelopen wintermaanden, de vacaties inbegrepen, $4\frac{3}{4}$ uur bedroeg. Daarom besloot het Bestuur uit te zien naar een geschikte persoon, die gedurende de rust-uren van den Directeur in zijn rechten en verplichtingen kon treden en voortdurend meer toezicht kon uitoefenen op de gedragingen van het personeel. Na eenige mislukte pogingen met andere sollicitanten, werd de Heer Wolfferts als zaalchef aangesteld voor de drukkere maanden October tot half Mei; gaarne betuig ik hierbij mijne tevredenheid over de wijze waarop de Heer Wolfferts zich in onze societeitstoestanden weet in te werken.

Waar dikwijls ruim 130 leden in den tijd van 3 kwartier hun middagmaal gebruikten, werd het keukenpersoneel met een kok versterkt, zoodat meer tegemoet is gekomen aan de klacht dat aan de aflevering der diners en van het à la carte eten niet genoeg zorg kon worden besteed.

Wat de leeszaal aangaat, meer en meer bleek de noodzakelijkheid van een betere zorg voor de boekerij. Wilde onze bibliotheek voldoen aan de eischen die langzamerhand meer op den voorgrond traden, n.l. om gelegenheid te geven aan hen, wier litteraire vorming tot en met hun hoogere burgerschooltijd in een zeer bepaalde richting was geleid, een eigen oordeel te leeren vellen over de meest verschillende schrijvers, dan moest aan de samenstelling van deze bibliotheek meer aandacht kunnen worden gegeven door hen, die speciaal daarmee zijn belast.

Ook in onze leeszaal n.l. wordt zeer sterk het nadeel gevoeld dat nieuwe bibliothecarissen elkaar zoo snel opvolgen. Wel is een studenten-bibliotheek geheel wat anders dan een of andere rijks- of gemeentelijke boekerij, omdat de eerste zich in hoofdzaak heeft aan te passen aan tijd-geest, terwijl de tweede op een zekere volledigheid moet aanspraak maken. Dat neemt echter niet weg dat de voor-

naamste werken niet mogen ontbreken. En dan moet mij de opmerking van het hart, dat onze bibliotheek wel een groot aantal boeken bevat van geringe waarde doch de standaardwerken van belangrijke literatuurperiode door afwezigheid schitteren.

Bij het Bestuur is nu aanhangig een ontwerp betreffende een reglement voor de leeszaalcommissie waarbij aan dit lichaam meer invloed wordt toegekend en waarin o.a. wordt betoogd de wenschelijkheid van het aanleggen van een uitgebreide handlegger, met behulp waarvan meer eenheid kan worden verkregen in de samenstelling der boekerij.

Bovendien bleek dat de verregaande nonchalance der leden voortdurend een beletsel was, voor een meer geregelden gang van zaken; staaltjes hiervan zijn te over.

Moge het aan den nieuwen bibliothecaris gelukken, door de aanstelling van den tegenwoordig aparten leeszaalbediende, een juiste oplossing te vinden voor de administratie der boekerij.

Mijne Heeren.

Thans zal ik niet meer van uw aandacht vergen.

Groot moet nu onze vreugde zijn, waar wij vieren het 60ste geboortjaar van onzen geliefden vogel PHOENIX en deze vreugde mag gepaard, terecht gepaard gaan met een gevoel van trots.

Maar laten wij dan ook blijven inzien, dat bij dezen trots past een gevoel van verantwoordelijkheid voor hetgeen wij van onze voorgangers ontvingen.

En dan — dan zal blijken dat onze vogel de vleugels nog fierder kan uitslaan en al wijder kringen in ruimer sferen zal beschrijven.

Ik heb gezegd.

Bij dezen betuigen wij onzen dank aan al diegenen onder de oud-leden van het D. S. C., die ons hielpen door het geven van een bijdrage, betrekking hebbend op de Societeit Phoenix.

DE REDAKTIE.

1863.

't Was in den Winter van 1863. Er was een groote kroegjool, die, zooals vaak gebeurde, werd bijgewoond door eenige Utrechtsche collega's, waaronder een paar leden van de Utrechtsche Studenten Societeit.

Zoo'n kroegfeest van de Phoenix werd altijd druk bezocht en aan animo ontbrak het nooit, vooral wanneer middernacht voorbij was werd het wel eens zeer, zeer levendig en hadden de Commissarissen het soms als vrede- en orde-bewaarders druk genoeg; maar prettig en vriendschappelijk bleef het altijd.

Middernacht was reeds lang voorbij toen mijn collega uit Utrecht mij zeide:

Ik zou graag nog wel willen toosten maar 't is onmogelijk zich verstaanbaar te maken. Denk je dat, antwoordde ik hem, dan ken je ons slecht, en na een stevig gelui met de bel deelde ik aan de roezige vergadering mede: Heeren, mijnheer M. wenscht te spreken maar geloofde dat we niet meer zouden luisteren, ik heb hem gezegd dat we hier allen gentlemen zijn en nooit een gast in zijne rede storen, het woord is aan den Heer M.

Nu M. bracht een voor dat uur wel wat heel langen toast uit, maar zoo lang hij sprak had men eene speld kunnen hooren vallen, geen geluid, geen beweging, volkomen stilte. De toast was ten einde en werd gevolgd door eene bijvalsbetuiging die mij deed vreezen, voor de vloer en de ramen. M. zelf was verbaasd en zeide mij: Nu dat zou men U in geen Akademie ter wereld nadoen na vijf uren feestviering.

Ik ben indertijd wel eens meer trotsch geweest op de Phoenix en hare leden, maar nooit meer dan toen.

J. P. HAVELAAR, Oud-Praeses.

De Phoenix vóór 40 jaar.

Mij wordt verzocht voor het Feestnummer van dit blad, ter herdenking van het 12de Lustrum van de PHOENIX, „een schetsje of zoo iets in te zenden uit mijn stellig groot aantal herinneringen aan mijn lidmaatschap van de Societeit”.

Gaarne voldoe ik aan dit verzoek, omdat ik er prijs op stel een stukje geschiedenis op te halen van de roemrijke vereeniging die voorzeker door velen in eenzame uren nog menigmaal herdacht wordt.

De schwankende Gestalten waarvan Faust spreekt treden te voorschijn, en met hem kan hier gezegd worden:

*Ihr bringt mit euch die Bilder froher Tage,
Und manche liebe Schatten steigen auf;
Gleich einer alten, halbverklungenen Sage,
Kommt erste Lieb' und Freundschaft mit herauf.*

Na dit pittige tekstwoord is verdere uitweiding over deze gedachte overbodig, en zal ik vertellen waar onze Phoenix gevestigd was, want menig een weet dit niet. Onze Societeit was het bovenlokaal van het tegenwoordige Café Phoenix. De gelegenheid was klein, bekrompen, maar gezellig, en het ééne, eenige biljart bevorderde de kennismaking. Het aantal leden was trouwens niet groot, en ook het Corps telde niet veel leden. In het jaar toen ik aankwam, waren er op de rollen der Koninklijke Academie maar 281 studenten ingeschreven, waarvan er 134 voor O.-I.-ambtenaar studeerden. Van dezen waren er velen, vooral zij die aan een Universiteit een graad gehaald hadden, geen lid van het Corps. De Ingenieurs waren het echter zoo goed als allemaal. Tegenwoordig schijnt dit anders te zijn. De vroegere toestand komt mij „gezelliger” voor.

De oude Societeit — ik meen dat het zinnebeeld, dat ook op het onderscheidingsteeken van de bestuursleden voorkomt, nog in het plafond van het balcon aanwezig is — lag vlak tegenover het vroegere station. De Haagsche treinstudenten waren gewoonlijk de eerste bezoekers; zij stonden 'smorgens tegen tien uur al te wachten tot hun tweede te-huis geopend zou worden, en 's namiddags om vier uur holderdebolderden zij op de waarschuwing van Tienus, den oudsten der twee knechts, de trap af. Tienus, de Bismarek van het Bestuur, riep dan: *Tweede gelui, heeren!*... want aan de stations van de H. IJ. S. Mij. werd driemaal geluid, eerst een kwartier vóór het vertrek van den trein, dan als hij in 't gezicht was, en het laatst bij het vertrek. Kaarten en biljartkeu werden weggesmeten, en de heeren hadden nog juist den tijd om den trein te halen, wat wél noodig was, want het ging destijds met de vervoermiddelen niet zooals tegenwoordig. Er liepen in die ante-diluviaansche tijden, zooals „de baron” ze noemde, tusschen den Haag en Delft per etmaal maar zes of zeven personentreinen heen en evenveel terug, en dan had men de trekschuit nog, elk half uur, als laatste toevlucht.

Tienus zorgde dan voor den trein, soms ook voor reisgeld; want deze rijks-kanselier trad voor menig een tevens als bankier op, en daar zijn er voorzeker wel eens geweest die de voldoening van een spontaan opgekomen begeerte aan zijn vriendelijke tusschenkomst te danken hebben gehad. Maar hij die in zijn goeden tijd zooveel zorg had voor de Societeit en haar leden heeft zijn hoog standpunt niet kunnen handhaven.

Het gezegde van Nathan den Wijze, dat men niet ongestraft onder palmen wandelt, is ook op hem van toepassing geweest, en dat is te begrijpen.

Hij die zooveel geslachten had zien aankomen en heengaan, ... heengaan in alle deftigheid en waardigheid, zag telkenjare weer wat men met een burgermansbegrip — dat hem paste! — ongeregeldheden pleegt te noemen: nieuwe, ongesnoeide en ongeleide loten zag hij op den ouden stam uitschieten; en wat de Spie in de Gijsbrecht van Aemstel van de Amsterdammers zegt: Men brogt het Vosmeer toe met kroezen en met kannen, daar was hij, die dikwijls ook mee in den drop en in den regen stond, niet tegen bestand. Zoo heeft hij zijn dienst op de PHOENIX moeten verlaten, en wat nog vóór hem getuigt is dat eenigen zijner vroegere cliënten een fondsje bij elkaar gebracht hebben waaruit hij op zijn ouden dag — en hij is nog maar kort geleden heengegaan — ondersteund werd.

't Was in den herfst van 't jaar 1861 dat ik voor 't eerst, als een veulen in de wei, op „de Kroeg” losgelaten werd. Karel van der Wijck, de latere gouverneur-generaal,

was toen president; en dan hadden we in 't bestuur Willem Vrolik, die na zijn promotie al spoedig secretaris en daarna directeur-generaal werd van de Mij. tot Exploitatie van Staatsspoorwegen. Verder Jozef André de la Porte, weldra na zijn vertrek uit Delft in Indië overleden, en Piet Merkus, en Max Reinst, en Frans Scherius. Dat waren flinke lui!... En op den gouverneur-generaal volgde als voorzitter een minister, — d.w.z.: hij is later minister geworden — J. P. Havelaar, die bij kroegjolen zoo verbazend hard met het wapen zijner waardigheid op de tafel kon beuken om stoelvastheid te krijgen, dat ik er de deuken nog in zie vliegen in 't harde mahoniehout, — en eenige jaren geleden zag ik ze er nóg in staan, die deuken, in dezelfde ronde tafel, van den hamer van dien doortastenden president.

Meer namen zal ik niet noemen. 't Waren kloeke mannen, geen jongens, maar mannen, die eerste waardigheidsdragers die ik leerde kennen . . . in mijn oog tenminste, vooral als ze het rood moiré lint met het door Paul Tétar van Elven — onzen braven teekenleeraar — ontworpen insigne om den hals hadden. Maar die kloeke mannen hadden één gebrek. Zij kwamen niet veel op de Kroeg. Enkelen, in het toppunt van hun deftigheid, werden lid van de *Standvastigheid*, en 's avonds zaten ze veelal in een geïmproviseerd bierhuis, dat zij *den Bok* noemden, bij Van Osselen, den goedmoedigen stalhouder aan de toenmalige Haagpoort.

En vlak bij die Haagpoort lag het hotel dat tegenwoordig, geloof ik, nog Balkenende heet. Dat werd destijds gehouden door drie bejaarde en deftige dames, de gezusters Van Heyningen, van wie er een, die de commandant was, Mietje heette, zoodat, als het zeggen was dat men bij juffrouw Mietje kwam, daarmede bedoeld werd dat men er na het eten ging koffiedrinken; en 't was er goed, maar alles eenvoudig. De knecht die bediende heette Kees, maar den naam kellner verdiende hij niet, want hij zag er niet naar uit. 't Was een erg dorperlijke knecht. Boorden, zooals tegenwoordig de koffiehuis- en hotelbedienden, die er tot over de ooren in zitten, droeg hij niet — alleen in de maskerade-week, en dat valt maar om de vijf jaar — en dan keek hij nog veel scheler dan gewoonlijk. Hij was getooid met een eenvoudig boezeroen . . . in het éérste hotel, waar allerlei hooggeplaatsten een vaste middagtafel hadden.

Den geheelen dag door overigens gingen de heeren studenten naar Reineveld. Als daar 's middags een diner was, kregen de Senaatsleden er bouillon voor zij tot den borrel overgingen, en 's avonds dronken zij er Rijnwijn of Eigen-gemaakte — een soort van punch, — maar . . . op de Kroeg kwamen zij weinig, ik zelf met mijn vrienden ook niet.

Wij gingen weldra ook naar *den Bok*. De oudere club, F. C. Q. D., wier leden met hooge hoeden liepen en met stokken met ivoren knoppen; die in de Fransche kast in Den Haag herrie maakten met Van Hees van Tielland in zijn blauwen rok; die toekomstige ministers en residenten en gouverneurs- en directeurs-generaal in hun midden hadden, — die club vond het volstrekt niet aardig dat de jongeren, die van O. K. W. en hun vrienden, ook in het lokaal kwamen door hen geschapen, op dezelfde uren waarin zij er het privilege meenden te hebben. Maar er kwam toch langzamerhand toenadering, en toen enkelen van die anderen hun afmarsch maakten, zijn eenige van mijn vrienden en ik achtereenvolgens PHOENIX' directiekamer — een lokaal waarin een kleine ronde tafel kon staan en eenige stoelen er omheen — binnengetroden.

De overgeblevenen en de nieuwelingen gaven elkander de hand, zooals *wij* later ook gedaan hebben.

De leden kwamen weinig op de Societeit. En waarom? . . . Omdat het met den kastelein niet boteren wilde. De bovenzaal was n. l. gehuurd van een zekeren mijnheer Koens, die het koffiehuis beneden zelf dreef, en evenzeer het buffet van de Societeit, waar hij een zetkastelein in had.

Maar de exploitatie liet veel te wenschen over, en wat men destijds met een door Hollanders uitgevonden woord het Consumabel noemde, gaf daar dagelijks getuigenis van. Zelfs de met zorg toebereide haringsla, de eenige extra-schotel op feestavonden, kon dat niet goedmaken, en evenmin de oude Cantemerle waarop de kastelein de leden van het Bestuur tracteerde als zij een samenspreking met hem hadden, en die hij *Ouwe poeier* noemde, want den eigenlijken naam te onthouden ging boven zijn krachten.

Plannen om onder het dwangjuk uit te komen — want in 1862 was er door de toenmalige Directie reeds een teekening ingediend voor een nieuw gebouw — mislukten om geldelijke redenen; het Bestuur, waarin ik zelf sinds '64 de eer had te zitten, moest veel verduren, want de

leden werden ongeduldig, toen er plotseling iets gebeurde dat aanleiding gaf tot een *coup d'état*.

't Was op een stillen Zondagavond, zonder eenig goed of kwaad voortteeken, dat een der leden van de Societeit, die thans een hoog ambt aan 't Hof bekleedt, van den Haag komende, even opliep om op de zaal een boodschap te doen die men onder *de kleine* pleegt te rangschikken. Het toestel dat hij daarvoor noodig had, bleek niet onberispelijk in orde te zijn, tenminste de eigenaar van het lokaal, die beneden in de deur stond waarboven het toestel zich bevond, voelde eenig vocht op zich neerdruppelen.

De man was kort aangebonden, wat trouwens zijn gezette dikke gestalte en zijn grijs-stoppelharig, bloedrijk hoofd duidelijk genoeg aanwees. Hij strompelde naar boven, voer heftig tegen den onwillekeurigen bewerker van het onheil, die moederziel alleen op de zaal was, uit, en . . . de vogel PHOENIX klapwiekte op dat oogenblik met de vlerken, en was . . . bevrijd!

Er volgde een klacht, de Directie vergaderde, het contract werd opgezegd, en de breuk werd zó groot, dat de Societeit het lokaal verliet en naar den Doelen toog, waar zij zich tijdelijk behield. Nu zat vader Koens met zijn lokaal, dat te voren soms vol lawaai was, maar thans . . . zonder conversatie. Zijn schoonzoon, die kastelein in den Doelen was, kwam tusschenbeide. Het bovenlokaal werd nu opnieuw gehuurd; vader Koens werd op zij gezet; de meubels en verdere inboedel werden overgenomen, — gelukkig was er een spaarpotje! — en er werd *eigen-exploitatie* begonnen. Dat was een heele aanvat, een sprong in het duister; maar het is goed gegaan, dadelijk reeds; daarvan vindt men de getuigenis in het corpsverslag dat de Almanak van 1867 ons brengt. Het ging gauw in zijn werk; er moest van alles ingeslagen worden; commissarissen stonden zelf in de kleine ruimte koffie te zetten en sloegen de bierfusten open, en dan moest er nagemeten worden hoeveel glazen er in een flesch gingen en er moest administratie worden ingevoerd.

Daarvoor vond de Directie den heer Mension, die nóg boekhouder is. En verleden jaar, den 12^{den} December, toen dat Eigen Beheer 40 jaren bestond en de Societeit tot nooit voorzienen bloei gebracht had, — zoodat zij weinig jaren na de hier beschreven catastrofe een nieuw gebouw heeft kunnen stichten, dat afgebrand is, en later het tegenwoordige Paleis, — heeft de Societeit mijn vriend A. Schram de Jong, met wien ik destijds in de Directie zat — hij als president, ik als secretaris — en omdat ik toen veel genotuleerd en geadministreerd heb, weet ik het zoo goed — heeft zij hem en mij, als eenig overgeblevenen van de toenmalige Directie, een feest aangeboden dat wij met vreugde en erkentelijkheid aanvaard hebben en gedenken.

Ook Mension kreeg toen zijn deel, en *hij* moet maar vertellen wat er sinds 40 jaar verder gebeurd is, want *ik* ben hier al véél te uitvoerig geweest. Ja, eigenlijk zou het 't best zijn als *hij* nu zijn Gedenkschriften ging schrijven; meer dan 40 jaren Geschiedenis van de PHOENIX en van het majestueuze studentenleven zijn in hem gekristalliseerd, en hij heeft hoofdpersonen bij honderden om te doen optreden . . . in een Epos zelfs, al kan het dan ook niet anders dan fragmentarisch zijn.

Tiel.

J. A. HEUFF Az.

Een en ander omtrent de S. P.

Waar tegenwoordig zoovelen van de voordeelen — hun door de S. P. geboden — genieten, als ware dit de natuurlijkste zaak ter wereld en zonder ook maar een oogenblik te beseffen wat er toe noodig is geweest om te geraken tot een toestand als de tegenwoordige, daar is dit twaalfde lustrum een welkome gelegenheid, om door het geven van een beknopte geschiedenis te trachten, dezen onverschilligen eenigen eerbied bij te brengen voor den ijver en de wilskracht door tallooze besturen in het belang van de instelling, welke zij dienden, aan den dag gelegd. —

In 1843 kreeg Delft de „Koninklijke Akademie”; deze instelling ter opleiding van burgerlijke ingenieurs maakte Delft tot een studentenstad. Al spoedig gevoelden de op de rollen der K. A. ingeschrevenen behoefte aan een plaats, waar zij zich vrij en gezellig zouden kunnen bewegen.

(Zie vervolg Tweede Blad.)

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 24 NOVEMBER 1906. No. 8.

Deze behoefte deed hen een Societeit oprichten, genaamd „Mercurius” en gevestigd in een nu niet meer bestaand koffiehuis op den Ouden Langendijk.

Het buffet, exploiteerde de kastelein; een van diens knechts was Tienus Lange, die van toen af aan lange jaren lief en leed met de Studentensocieteit deelde. In 1846 ging deze failliet, maar reeds den 3en Maart 1847 had de feestelijke inwijding plaats van de nieuwe Societeit „Phoenix”, welke gehuisvest was op het Oude Delft, tegenover het tegenwoordige Hoofdgebouw der T. H.

De kastelein bleek echter een alles behalve welwillend man te zijn en na een jaar ongeveer, zocht en vond men een nieuw verblijf, eveneens op het Oude Delft, dicht bij de Schoolstraat; doch hier hield men het nog korter uit en verhuisde al spoedig naar een volgend lokaal op de Voldersgracht. Alhoewel het geen betoog behoeft dat het de „Directie”, zoo heette toenmaals het Kroegbestuur, langzamerhand moeite kostte een andere gelegenheid te vinden, kwam ten laatste in '49 een kontrakt tot stand met den bezitter van het Stations Koffiehuis, Koens, dat waarborgen gaf voor een langer oponthoud.

Steeds was Tienus Lange meeverhuisd of zooals de almanak van '73 vermeldt: Door al deze wederwaardigheden en te midden van het nu doorworsteld labyrint van Koffiehuizen was Tienus Lange steeds de ijverige en meedravende satelliet der Societeit.”

Twintig jaar heeft men het hier uitgehouden; maar toch niet onafgebroken; gedurende twee maanden moest men wegens onhebbelijkheid van den kastelein elders zijn toevlucht zoeken. Maar toen Koens merkte dat de heeren Studenten niet met zich lieten sollen kwam hij al gauw zoete broodjes bakken, de Directie verhoorde zijn beden, opnieuw kreeg Koens de klandizie.

In deze Societeit zijn langzamerhand ontstaan de verschillende nu nog in eere gehouden gebruiken. In '62 had het eerste biljart-concours plaats; het aantal deelnemers was in die tijden nog beperkt genoeg om het met één tafel af te kunnen.

Ook waren in zwang gekomen de kroegjolen ter eere van verschillende, geregeld weerkerende gelegenheden. Zoo had om en bij 20 Oktober de inauguratiejool plaats; verder vierde men ook geregeld den oudejaarsavond; echter is pas in veel later tijd het aantal dezer vaste kroegjolen gestegen tot dat wat nu bereikt is. Zooals elke inrichting van onderwijs bijna, trok ook de K. A. meer en meer leerlingen en na de oprichting der P. S. in 1865 steeg hun aantal en ook dat der Societeitsleden dermate, dat klachten opgingen over ontoereikendheid der beschikbare ruimte. Deze klachten, gevoegd bij die over konsumabel en kastelein, waren oorzaak dat men in 1867 den grooten sprong waagde en besloot het buffet in eigen beheer te nemen. „Een zetkastelein, staande onder het onmiddellijk toezicht van de Directie, werd met de buffetdiensten belast; al de meubelen werden tegen taxatie overgenomen en een behoorlijk huurkontrakt der lokalen waarborgde tegen eventuele moeilijkheden. Was er zoo voorloopig veel verbeterd, de Directie liet het er niet bij, maar bleef voortgaan met alles in 't werk te stellen om den leden genoeg te geven: met een aantal gemakkelijke fauteuils werd het ameublement vermeerderd, een ferme boekenkast voldeed aan een lang gevoelde behoefte.”

Op allerlei manier zorgde de zeer werkzame Directie voor het vermaak der leden. Specialiteiten op velerlei gebied vertoonden op de kroeg hun kunsten.

De ziel van alles was de toenmalige secretaris, de heer Heuff.

Zooals bij elke vereeniging, wier ledental groeit, wier finantiën dientengevolge in goeden staat verkeerden, deed zich ook hier een strooming merken, die nog afdoender verbeteringen wenschte. Men meende slechts door het doen plaatsen van een nieuw gebouw, een toestand in 't leven te kunnen roepen, die bij voortdurend zou voldoen.

Men onderhandelde met den architect Metselaar en deze nam op zich het gebouw te zetten. Het zou zijn plaats krijgen aan de Vest, een voortzetting van de wallen, op de plaats waar na afgraving dezer laatsten de Phoenixstraat is ontstaan.

In 1869 werd dit nieuwe gebouw betrokken. Het bezat een waranda, met plaats voor ongeveer vijftig personen — aan het water — benevens een tuin met een groot langwerpig priëel erin. Oorspronkelijk, waarschijnlijk om reden dat men zich gewend had met het meest eenvoudige voor lief te nemen, was men in de wolken over deze aanwinst; edoch al spoedig hoorde men klagen over onvoldoende ventilatie; bovendien verzakten de muren op onrustbarende wijze. Evenwel zwegden ook deze ontevreden stemmen; immers voorloopig was het noodzakelijk zich met het nu verkregene tevreden te stellen.

Zoo verstommen ook in de Almanak de klachten eenigszins en in 1874 bleek de redactie daarvan zoo ingenomen met de „in lang gevoelde behoeften” voorziende bierpomp, dat van de steeds wijder wordende scheuren, die zoo goed en zoo kwaad als het ging met krullen gedicht werden, met geen enkel woord gerept werd. Het jaar 1874 bracht verschillende belangrijke zaken, zoo o.a. het lied „an den Phönix”, het tegenwoordige Kroeglied, dat echter pas in '75 algemeen werd gezongen, en een vaste verblijfplaats voor den tot nu toe steeds van stand veranderenden vogel Phoenix, boven het buffet. In die tijden was de kastelein, die onder oppertoezicht stond van de Directie, de populaire Holm, die in 1869 dit ambt had aangetreden.

Niet lang duurde het of gedwongen door de noodzakelijkheid van de steeds meer met onmiddellijk gevaar dreigende verzakking, werd een commissie ingesteld, de zoogenaamde Bouwcommissie, die tot taak had plannen en begrotingen op te maken voor een eventueel nieuw te bouwen Societeit. De brand van 1876, in dit blad beschreven door een ooggetuige, spoorde de commissie tot haast aan. Wel is waar openden de Delftsche Societeiten Standvastigheid, Eensgezindheid en Insulinde den studenten hun deuren, en werd van deze gastvrijheid een druk gebruik gemaakt, maar toch mocht deze tijd van dakloosheid niet te lang duren. Men slaagde er ten laatste in boven Eensgezindheid een geschikte zaal voor tijdelijk gebruik te huren.

Intusschen had de Bouwcommissie een prijsvraag uitgeschreven. Het bekoonde ontwerp werd zoo spoedig mogelijk aanbesteed en uitgevoerd; professor Cohen Stuart legde na een welwillende toespraak den eersten steen en in November van het jaar '78 werden de konversatie- en biljartzaal, het buffet en het sous-terrein in gebruik gesteld en ingewijd met verschillende feestelijkheden. Ter gelegenheid van dezen gedenkwaardigen dag waren gedenkpenningen geslagen, waarvan elk der aanwezigen een exemplaar ontving.

Mei dienaanvolgend had de opening van de kegelbaan plaats. Op een vergadering omstreeks dezen tijd werd het eere-lidmaatschap ingesteld en het krediet nader geregeld. Dat tot nog toe toestanden bestonden, waarin wij met onze f 150.— krediet ons slecht kunnen indenken, blijk uit het volgende feit: dat in den tijd voorafgaande aan die van het eigen beheer het maximum van maandelijksch krediet f 15,— was, ja, dat tengevolge van oneenigheid tusschen bestuur en kastelein, dit tijdelijk verlaagd is tot f 5.—!

„Ongelooft voor u bezoekers der Phoenix, die nu slechts door een klein briefje, hoffelijk u op een bord gepresenteerd, al is dit dan ook zwart, wordt herinnerd aan de usantien van een billijken ruilhandel!” Zoo schreef de Almanak van '73. Nu worden niet eens meer briefjes op zwarte borden u gepresenteerd, nu zucht ge slechts den naam van de geringste uwer wenschen op gebied van eet- of drinkwaren, ge wacht enkele seconden en ge hebt wat er van uw gading was!

De tijd van gedwongen dakloosheid, voor dat de nieuwe Societeit kon worden betrokken, bleek in één opzicht van grooten invloed op den verderen goeden gang van zaken; men was door de omstandigheden in aanraking gebracht met den heer P. H. W. Lubbert Sr., (den vader van onzen tegenwoordigen Directeur) die korten tijd geleden stierf, maar vóordien aan onze societeit vele en belangrijke diensten bewees.

Eenmaal in dit hecht en sterk gebouwde, eigen pand onderdak, rustte de Phoenix vele jaren uit van de vermoeienissen, door het herhaaldelijk reizen en trekken veroorzaakt. Deze rust deed goed en telken jare zag de kroeg het aantal van zijn leden stijgen, ten laatste zoo sterk, dat in 1900 door het bestuur Op ten Noort een verbouwing werd ter hand genomen. Het buffet werd naar de middenzaal gebracht, evenals de leestafel; de biljartzaal werd gebouwd en nog vele andere verbeteringen werden uitgevoerd; zoodat op 't oogenblik onze Phoenix de ruimste studentensocieteit in den lande is.

„En zoo zijn wij gegroeid tot wat we zijn, geen huurzaaltje boven een stadskroeg, geen van scheuren gespleten en met krullen gelapte huurwoning zijn meer onze behuizing. Wij zijn de dagen van wording te boven en staan sterk gefundeerd met gave finantiën aan 't hoofd van de rij van Corpsverenigingen, de stoutste, de rijkste, de oudste.”(*)

(*) Diersrede van 1905.

1870.

Wanneer ik in den laatsten tijd een enkele keer een studenten-sociëteit bezoek, komt de gedachte wel eens bij mij op hoe ontzaggelijk, ook in de studentenwereld, de eischen welke men aan het leven stelt in de laatste 40 jaren zijn toegenomen.

Toen ik in 1866 te Delft student werd bestond de kroeg uit één bovenlokaal tegelijk leeskamer, conversatiezaal en biljartkamer waar men kwam langs een steile achterbuurt-sche trap in het onder alle omstandigheden bestijgen waarvan men zekere virtuositeit verkreeg, doordat de trappen naar de meeste kamers niet beter waren.

Annex dat eenige lokaal een buffet en een commissaris-kamertje, beter gezegd hokje, naar schatting elk 2 M. bij 2 M., uit het eerste waarvan geen ander warm eten werd afgeleverd dan misschien spiegeleieren.

In het lokaal vertoonden zich 's avonds enkele lui, die gaarne voor brani doorgingen, in chambrecloak en op pantoffels.

Een toestand passend bij kamers van f 17 à f 18 per maand waarop zich geen enkel meubelstuk of ornament van eenige waarde bevond en bij tafels waaraan men voor f 0,60 à f 0,70 van den kok at.

En toch met dat al vermoedelijk niet minder plezier dan thans.

E. R. VAN NES VAN MEERKERK.

1871.

Het in 1869 betrokken Sociëteitsgebouw aan den Singel had bij enorme voordeelen, in vergelijking met het toen verlaten lokaal, een groot gebrek; namelijk de slechte ventilatie der Grootte Zaal.

Het Bestuur — voorgelicht door Professor Van de Sande Bakhuisen — besloot tot de uitvoering van werken om aan dit euvel tegemoet te komen.

Een groote met een mantel omgeven, kachel werd daartoe geplaatst op een gegoten ijzeren roosterwerk. Zuivere, koude lucht, onder het roosterwerk van buiten aangevoerd, werd, langs de kachel strijkende, verwarmd, steeg omhoog en voorzag zodoende het lokaal van versche, verwarmde lucht.

De verontreinigde lucht werd afgevoerd door vierhoekige buizen van beton langs den gevel aan de Singelzijde gesteld en boven den muurplaat uitstekende. Ten einde de lucht en de rook gelegenheid tot afvoer te geven, waren op geringe hoogte boven den vloer, natuurlijk ter plaatse dezer buizen, gaten in den zijwand der Grootte Zaal gemaakt. De trek in de afvoerbuizen werd door gasvlammen vermeerderd.

De zuiverheid van de lucht in de zaal verbeterde door het gedurende de groote vakantie uitgevoerde werk aanzienlijk.

Het uiterlijk aanzien van het in 1876 afgebrand gebouw vooral van de Singelzijde werd door de aangebrachte afvoerbuizen niet verhoogd. Groote overeenkomst vertoonde het met eene zwavelzuurfabriek.

Een zwak punt in de verbeteringswerken bleek de toevoer van de versche lucht. Bij kroegjolen werd — naar schrijver zich meent te herinneren — de kachel afgebroken. Het jongste jaar werd dan aangewezen plaats te nemen in het gedeelte der zaal boven het rooster en klaagde vooral vóór de feestvreugde een zeker peil bereikt had over ontzettend koude voeten.

REPELAER VAN DRIEL.

Schets.

Het werd nu eindelijk eens tijd dat hij ernstig begon te werken. In zijn eerste jaar had hij geen collegezaal gezien en nu was hij na de vakantie direct aan het werk gegaan maar liep te hard van stapel en wilde te veel, ach, had hij zich toen maar niet verbeeld dat hij die twee jaren wel „even bij kon werken”. Hij maakte een werkplan waaraan hij zich de eerste week volkomen hield. Van acht tot twaalf zat hij op zijn kamer en prentte zich Taylor of Maclaurin in het hoofd. Het ging echter langzaam. Men is het werken zoo gauw ontwend als men er in een heel jaar niets aan gedaan heeft. Dikwijls bleef hij op de eenvoudigste kwestie's urenlang nadenken. Op een avond viel hij in slaap, en zag in zijn droomen gehuld in nevelen naast de dikke Kiepert, een onafzienbare rij van integraalteekens opdoemen, die steeds dichterbij kwamen en hem als kleine duiveltjes begonnen te tartten.

Eén slingerde zich brutaal om zijn welgecultiveerden knevel. Dit was hem te veel, zijn trots door een dergelijk onbeduidend streepje te laten beleedigen. Hij sloeg er naar maar bemerkte dat zijn hand stevig omkneld werd door een omhullende die hem in zijn vraagstukken ook steeds ter neer drukte. Hij verzamelde al zijn krachten en met een forsche beweging hief hij zijn linkerhand op . . . . O Goden . . . . wat was dat . . . . zat er iets aan het uiteinde van zijn wijsvinger? Zoowaar, het was een vector die hem tot gids diende en aanwees hoe de omhullende op te lossen.

Hij joeg de integraalteekens weg en zakte vermoeid weer achterover in zijn stoel, maar weer werd zijn rust verstoord. Er kwam een défilé van allerhande hem slechts bij naam bekende dingen: uitgestrekte determinanten bewogen zich statig als een muur voort, een golvende massa van ontwikkelbare oppervlakken in bedwang houdende, die onder zacht gedruisch steeds nader kwam . . . . Vergiste hij zich, of was het waarheid . . . . dreef daar niet een Hildebrandskoppeling als baken, verlicht door een Geisslersche buis? 't Was alweer voorbij, steeds verder stroomde het, alles scheen in den woedenden vloed meegenomen te worden: . . . oneindig lange reeksen die afwisselend con- en divergeerden; ja zelfs dreef op oneindig grooten afstand het vluchtpunt voorbij.

Hij probeerde er naar te grijpen, maar 't ging steeds verder met razende snelheid. Eindelijk kwam hij tot de ontdekking dat in zijn bereik zich een grooten afsluiter bevond waarvan het wiel verzegeld was door een band waarop met groote letters „Plicht” stond geschreven. Met een snellen ruk draaide hij haar dicht en ziet . . . . de stroom hield op . . . .

Wat een herademing toen alles weer tot rust gekomen was! Zijn geweten werd tot zwijgen gebracht. Hij mocht toch zijn gezondheid, die hem boven alles dierbaar was niet opofferen aan dat eene ellendige examen; zoo'n jaar was gauw genoeg ingehaald, daar merkte je naderhand niets meer van, maar je gezondheid was iets waar men zijn geheele leven last van kon hebben. Hij was eenvoudig een slachtoffer van verkeerde toestanden, van het te vrije leven waaraan men direct na het verlaten der H. B. S. niet gewend is.

Zijn besluit was genomen: dit jaar deed hij „om gezondheidsredenen” geen examen. Hij was er van overtuigd dat hij het 't volgend jaar „met lof” zou kunnen doen.

En het klamme zweet dat hem bij dezen strijd op 't voorhoofd gekomen was afwisschend, nam hij jas en hoed van de kapstok, deed het licht uit en ging naar de kroeg om het leven van vroeger weer voort te zetten en . . . . in zijn derde jaar sjeesde hij.

G. J.

Herinnering van voor 30 jaar.

Het was 15 Februari 1876 in den ochtendstond dat ondergeteekende op zijn kamer werkte en juist een nieuw integraaltje wilde verschalken, toen hij gestoord werd door het geroep brand! brand!, maar ook slechts voor een oogenblik, want de liefde voor de wetenschap was grooter dan die tot bevrediging zijner nieuwsgierigheid, én hij werkte door.

Plotseling werd de deur zijner studeercel opengerukt en stormden eenige vrienden binnen met den uitroep: „de Phoenix staat in brand!” Nu trad Minerva op den achter-

grond en de vogel Phoenix met gezengde vleugels op den voorgrond.

Met een zekere versnelling gingen we daarop naar ons in brand staand tweede tehuis, en hoewel het gebouw met de twee torentjes niet mooi was en reeds lang in bouwvalligen toestand verkeerde, toch greep het gezicht er van ons aan, zooals het daar door het alles verterende element werd verwoest.

Gered werd wat gered kon worden, al was dit niet overal even gemakkelijk en gebeurde het op eigenaardige wijze, want later moesten verscheidene meubels, die met een parabooltje in het water waren terecht gekomen, uit de vaart worden opgevischt, terwijl de scherven van het buiten het raam geworpen eetservies bij elkaar werden geveegd.

In de bovenzaal waar de biljarten aanwezig waren, werd getracht, de biljartqueus te redden, maar de vlammen drongen de dapperen terug.

De aangerukte spuiten werden door de spuitgasten, geholpen door vele jongelui, in gebruik genomen en met een gelijkmatig tempo werd het water opgepompt en in de vlammen gespoten. Het was een vermoeiende arbeid, zoodat de inhoud van een flesch Schiedammer — uit een nabijzijnd heilig huisje gehaald — zijn wonderbaren krachtopwekkenden invloed moest doen gelden, maar hoeveel water ook in de vuurzee geworpen werd, het vuur behield de overhand en het dierbare gebouw werd veranderd in een puinhoop.

De burgersociëteiten in Delft, begaan met het lot der Sociëteit-daklooze studenten wedijverden met elkander om in hunne gastvrije zalen het der studeerende jeugd zoo aangenaam mogelijk te maken. Toch mocht daar geen misbruik van gemaakt worden en weldra werd een lokaal gevonden dat tijdelijk tot Sociëteit gepromoveerd werd, totdat een geheel eigen gebouw, door het initiatief van enkelen en de financiële hulp van velen, werd tot stand gebracht, welk gebouw later nog vergroot werd en thans een waardige plaats inneemt in de rij der zustersociëteiten.

Mogen de oud-studenten zich blijven verheugen in haar bloei.

Delft, 19 November 1906.

A. J. G. v. N.

1881.

Aan uw verzoek, Mijnheer de Redacteur, om toezending van eenige regels voor een feestnummer van het Studenten-Weekblad, hetwelk bij gelegenheid van het zestigjarig bestaan der Sociëteit Phoenix zal verschijnen, voldoe ik met genoegen, wijl aan onze Sociëteit voor mij de aangenaamste herinneringen verbonden zijn.

In onze dagen werd de tegenwoordige Phoenix gebouwd, ingewijd en betrokken.

Een nieuw, vriendelijk huis vol vroolijke, levenslustige jonge menschen.

Zoo staat de S. P. voor mijn geestesoog uitgebeeld.

Veel is er in het tijdvak van dertig jaren in haar en ook in ons veranderd.

Maar in haar is gebleven „de Jeugd” en ook in ons heeft deze, al is hare kracht getemperd, nog stand gehouden.

Is het derhalve niet hoogst natuurlijk dat wij onze Phoenix nog liefhebben als in de dagen van onds?

Dedemsvaart, 20 Nov. 1906.

A. PLOMP,
Oud-President S. P.

1881.

HOENLOO, 20 Nov. '06.
OLST.

Phoenix! — Welke aangename herinneringen roept uw naam mij voor den geest; legio toch zijn de genoegelijke uren binnen de dunne wanden van uw hulplokaal (boven het koffiehuis van Koens, hoek Binnenwatersloot, Oude Vest) doorgebracht.

Ik herinner mij nog de inwijding van dat lokaal en het jolige feest dat tot den morgenstond duurde, en hoe ingenomen we waren met die eenvoudige glazen kast; geen wonder wijl ze in de plaats kwam van de oude kroeg boven Hoefakker op de Voldersgracht, een onogelijk lokaal met vunzige lucht, waar ik met vele anderen — waarvan de meesten reeds van het aardtooneel zijn verdwenen — ontgroend werd, het eerste groote studentenfeest dat ik mee maakte.

Later werd het eigen gebouw op de Vest de tegenwoordige Phoenix gebouwd, maar dat was na mijn tijd.

Al de herinneringen van mijn studententijd hangen dus samen met dat lokaal boven Koens; hoe eenvoudig het ook was en hoeveel er ook op aan te merken viel, toch was het ons lief, zeker omdat wij er zooveel gelukkige uren doorbrachten en er zulk een gezellige aangename toon heerschte.

Phoenix omstreeks 1851 's namiddags tusschen 4 en 5 uur.

Bons! daar vliegt de deur open en de ruige kop van mijn trouwe Does (bij de Delftsche straatjeugd van destijds algemeen bekend als de Does van Pielhout, mijn academische bijnaam) vertoont zich in de gemaakte opening, maar alleen zijn kop want hij weet dat ie niet mag binnenkomen, omdat anders zijn baas f 1 boete zou moeten betalen. Zag hij dat ik er was dan ging hij kalm en geduldig beneden zitten wachten. Was ik er echter niet dan liep hij de kamers van al mijn vrienden af, totdat hij mij gevonden had.

Mijn hospita had namelijk de opdracht om tegen den tijd dat het laatste college gesloten werd de hond uit te laten en dan was zijn eerste gang naar de kroeg. — Slimmer studentenhond is er zeker nooit geweest, daar zou ik boekdeelen over kunnen vullen . . .

Een staaltje . . . Does had een vriend, het kleine Engelsche hondje van mijn vriend Rauws, — die twee waren even als hun meesters onafscheidelijk.

Eens op een nacht dat wij na een jool, serenades hadden gebracht, tot groot verdriet van de slachtoffers onzer onderscheiding, besloten we, wijl de dageraad reeds aanbrak aan de Gouden Koetswagen (naast Reineveld, destijds een zeer geliefd koffiehuis in de manier als „de Vink” bij Leiden) te gaan ontbijten.

Onze hondjes die al mooi genoeg hadden van onze lange, in hunne oogen onzinnige ronddoling door de stad, te meer wijl het begon te regenen, dachten toen zij ons de Haagpoort uit zagen wandelen, dat het maar verstandiger was hun eigen weg huiswaarts te gaan en Does bracht toen zijn kleine kameraad thuis en bleef geduldig meer dan 1½ uur lang zitten wachten totdat de deur geopend werd en zijn kleine vriendje binnen was; daarop ging hij naar zijn eigen huis, waar hij vermoeid van de lange wandeling in mijn bed mijne komst afwachtte.

De hospita van mijn vriend Rauws was opgetogen over dat bewijs van hondenvriendschap, dat door verscheidene burenen opgemerkt was en vertelde het ons bij onze tehuiskomst. —

Het was aandoenlijk de vreugde te zien van onze respectieve viervoeters, bijv. hunne eerste ontmoeting na de groote vacaties.

Does bleef mijne trouwe kameraad totdat ik Delft verliet en toen ik mijn loopbaan in Indië vervolgende, hem hier achterliet, stierf hij om zoo te zeggen van verdriet.

TEDING VAN BERKHOUT.

Het Kroeglied.

Nog altijd hebben we een Duitsch kroeglied.

Waarom? de hemel moog' het weten; maar Hollanders zullen wel nooit in staat zijn het raadsel op te lossen.

Er is een vertaling van het gewrocht, maar de Hollandsche woorden zijn zoo dwaas, dat ze slechts bijwijze van parodie kunnen gezongen worden.

Hieronder een probeersel om op de wijze van „Phoenix schöner Göttervogel”, andere woorden te stellen; welke poging ik gaarne voor beter geef.

Phoenix, die bij 't avond vallen
't Stervend zonlicht tegenzweeft,
Voelt zijn borst van vreugde zwellen,
Wijl hij hoog en hooger streeft. —
En vereënend wat gescheiden
Voegt aanbedding ons te saam.
Als studenten zijn we broeders,
Broeders in des PHOENIX' naam.

Phoenix, die op steilste banen
Immer slechts het hooger kent,
Voelt zijn krachten zich verstellen
Wen zijn blik zich neerwaarts wendt:
Ziet het bruisend jonge leven
Onder zijnen wiek geteeld
En zijn gulden pennen blinken
In het zonlicht, dat hem streelt.

Phoenix — Phoenix! wij beminnen
 U als heiligste symbool,
 Wij ontwikk'len aan uw boezem
 Wat voor schoon's er in ons school. —
 Wij vergeten in uw hallen
 't Koude leed der Maatschappij
 En een juichkreet stijgt ten hemel:
 Als de Phoenix zijn wij vrij.

WIJZE: „Phoenix schöner Göttervogel”.

1891.

Wellicht is de onderstaande herinnering aan eene Diësviering in onze dagen in een feestnummer ter herdenking van het 12e lustrum der Sociëteit PHOENIX, op hare plaats waar zij allicht in de geschiedenis niet geboekstaafd wordt.

Een der gelukkige uitingen van het waarachtige studentenleven is het zich zoo echt warm maken voor een beginsel, daarvoor strijden en werken, wellicht vaak met meer ijver dan de zaak waard is, doch in elk geval een heerlijk contrast met het helaas zoo gebruikelijke, ontnuchterende gemis aan belangstelling van de niet ten onrechte aldus genoemde „koude maatschappij”.

Zoo waren wij weer eens heftig aan het bediscussieeren geweest van de zoogenaamde vrouwenkwestie, niet de kwestie van vrouwenkiesrecht, vrouwenemancipatie of dergelijke algemeene vrouwenkwesties, maar ons speciale kwestietje al dan niet vrouwen op de kroeg

Wij, de jongeren van die dagen vonden het niet strookend met de waardigheid van de kroeg den Diës te vieren met een zoogenaamde kroegjool met vrouwen, vonden het vernederend voor de leden zich aldus een brevet van onvermogen te geven om zelve een behoorlijk feest te organiseeren; de ouderen vonden, dat wij de tradities niet bij elkaar hielden, opponeerden geweldig. Het ging warm toe, wij

behieldden de overhand, er kwamen dat jaar geene vrouwen op de kroeg!

Doch nu kwam het er op aan iets daartegenover te stellen, een waarlijk artistieke uiting te geven. Er werd hard gewerkt die dagen voor de kroegjool, hard geteekend niet op de P. S. doch op de S. P. en dank zij de bepaald goede teekenaars hadden de leden, die in grooten getale naar ons oude zaaltje op kwamen dagen, toch iets goeds te kijken al ontbraken de vrouwen.

De groote wand over het buffet was ingenomen door een bacchantenstoet, den trotsch van de uitvoerders. De tusschenvakken bij de billardzaal boven het buffet tusschen de ramen waren gevuld met allegorische voorstellingen van de verschillende corpsgezelschappen in edelen wedstrijd uitgevoerd door de waarlijk goede krachten waarover wij in die dagen te beschikken hadden.

Tot mijn spijt weigert mijn door zoovele jaren K. M. afgestompte studentengeheugen, den dienst om in nadere details omtrent deze waardevolle kunstproducten te kunnen treden, ik weet alleen dat wij het schitterend vonden!

En het resultaat? Niemand wist of de bacchantenstoet het hem gedaan had of de vébroedering na den strijd, het biertje vooraf of de armeluislucht, maar een goeie boel was het geweest, dat gaf ook de heftigste opposant van voorheen toe. Alleen keek menigeen een beetje zuinig, later, toen hem het bekende briefje overhandigd werd en in schrille tegenstelling het bekende maximum hem tot een minimum terugbracht en het leitje van Koos tijdelijk voor hem staakte!

Ik weet niet of de mooie bacchantenstoet nog op den zolder ligt waarheen hij smadelijk verhuisde in de katerstemming, ik weet niet of wij hem nu nog mooi zouden vinden, doch bij het herdenken van zoovele historische feiten wilde ik hem toch even aan de vergetelheid ontrukken.

A. J. KORTHALS ALTES.

(Zie vervolg Derde Blad.)

ADVERTENTIEN.

Gemeubileerde Kamers te huur.

Een flink Gemeub. Voorkamer, groot 4 × 5 meter, met Slaapkamer en dito Achterkamer, voorzien van goed openschuivende ramen, gas- en waterleiding; op vroolijken stand. Proper. — Te bevragen aan het Bureau van dit Blad.

TWEEDE ÉTAGE aangeboden

bestaande uit VOOR-, ACHTER- en TUSSCHENKAMER. Prachtig uitzicht, zoowel aan de voor- als aan de achterzijde. Met of zonder pension, naar verkiezing. Zeer geschikt voor twee vrienden. Ook gedeeltelijk te betrekken.

Brieven onder No. 4402 s.w., Bureau van dit Blad.

EETTAFEL.

Voor 10 à 12 Heeren is een CHIC EETZAALTJE disponibel.

DINERS à 80 cents en hooger.

Adres Bureau van dit Blad.

B. H. TER BRAAKE.

Kok en Banketbakker

LEVERANCIER VAN HET
 D. S. C.

J. B. H. COENEN,

Cand. Civ. Ingr.

REPETEERT:

Toegepaste Mechanica.
 Geodesie.
 Administratief Recht.

OUDE DELFT 12a.

Verschenen:

Physikalische Chemie

— für Anfänger —

VON

Dr. Ch. M. VAN DEVENTER.

Mit einem Vorwort von Prof. Dr. J. H. VAN 'THOFF.

Dritte Auflage

— besorgt von Prof. Dr. ERNST COHEN. —

Prijs f 2,—.

Amsterdam. S. L. VAN LOOY.

Wederom verkrijgbaar zuivere

Verkade's Honingtaai,

20 cents per pond.

Speculaas,

van 35, 40 en 50 cents per pond
 (ook in verschillende grootte).

Onder minzame aanbeveling,

W. G. LANDMAN.

Speciaal adres van Verkade's Artikelen
 WIJNHAVEN 16.

DERDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 24 NOVEMBER 1906. No. 8.

1899.

Amsterdam, den 19en November 1906.

Aan de Redactie van het S. W.

Ge vraagt mij eene herinnering te willen neerschrijven voor het jubileumsnummer van uw weekblad bij de gelegenheid van het 60-jarig bestaan van onze kroeg. De keus, uit de vele herinneringen aan de uren op de S. P. doorgebracht, is moeielijk, 't zijn er zoo vele, van 't een komt men in 't ander, de geheele studententijd is er mee verbonden. Een enkel guitenstukje op de kroeg bedacht, een verhaal van wat wij er bepleitten, een indruk van een jolige avond, dat alles kan U geen beeld geven waaruit een ander zich eene voorstelling kan maken hoe 't in onze jaren in Delft toeging en ik vraag mij buitendien af „is dat noodig?”. Is er dan zooveel in die paar jaren veranderd? Ja, de personen wisselen, en dat is 't eenige waarom het hart nu niet meer zóó trekt naar de oude omgeving, maar de geest, de mos is toch nog dezelfde? Want al maakten wij soms eens eene nieuwe regeling en dachten daarbij wel wat al te radikaal te werk gegaan te zijn, achteraf beschouwd is het conservatisme, in den goeden zin des woords diep geworteld in de studentenmaatschappij. Gelukkig, want we vinden er zoo graag terug wat ons eens lief was, we hopen er bij eene reunie ons weer te voelen als in het tweede tehuis van vroeger en daarvoor is noodig dat ge ons vertelt hoe ge de oude gebruiken in stand hieldt.

Waarom moet ik U dan eene herinnering neerschrijven, ge vraagt naar den bekenden weg. Of hebt ge 't soms afgeschafft de plechtige ommegang, de Vogel voorop, als in het schemerend morgenuur, het nieuwe bestuur van de kroeg is geïnstalleerd? Heeft dan het eerste jaar zijn eigen hoekjes niet meer waar 't om een zitplaats vecht? En kent 't zijn plichten niet meer, hoed af en iedere maand een kroegjool en dan opkomen in grooten getale, en niet in makkelijke stoeltjes zitten?

Oefent ge er geen gulle gastvrijheid meer uit aan gasten zoolang ze ongedekt verschijnen en hebbelijk zijn en neemt ge ze niet bij de neus als dit niet 't geval is?

Houdt ge geen krantenverbranding meer, geen biljart, whist of ecarté-concours? Zingt ge 't uren, dagen, maanden etc. niet meer plechtig, bij uitgedraaid gaslicht, als ge de diës viert met een kroegjool met vrouwen? Mopperen de oude plakkers nog wel als ze een avond verjaagd worden van hunne vaste plaatsen omdat er kroegbal is en omdat ze zeggen: „daar is de kroeg niet voor”? Kom, kom het ernstig besef zal het „Gebruickt jolijt, terwijl gij zijt in uwe jonge jaren” nog wel niet verdrongen hebben. Mocht 't wel zoo zijn, dan spijt 't me voor hen, die nu in Delft zijn en wrijf ik in mijn handen, gelukkig dat wij nog profiteerden van een beteren tijd.

De periode, dat ik in Delft was, ze is betrekkelijk kort geleden en toch al reeds te lang! Maar niet lang genoeg om een verhaal uit dien tijd te doen dat U zou boeien omdat het heden zoo anders is dan het verleden. Daarom basta!

Vindt ge in dit schrijven een aanleiding om het te publiceeren of er een stuk uit te nemen, 't is mij wel.

Ik dank U intusschen voor de herinnering aan het luisterrijk feest, dat we weldra zullen kunnen vieren, als de bezigheden het toelaten dan kom ik, in de hoop er vele onzer vrienden te vinden, en mocht de gelegenheid er niet zijn, dan zal ik toch op dien dag mijn blauw eerelid-spuiletje met een haantje vullen en met een ad fundum de wensch bezegelen voor den voortdurenden bloei van onze oude, geliefde kroeg en daarbij gedenken hoeveel goeds we er ondervonden. Moge een ieder zulke goede herinneringen aan haar bewaren als ik.

Hoogachtend,

F. 's JACOB,
Oud-President v/d Societeit Phoenix.

Societeit Phoenix 2006.

Het was een koude herfstavond toen ik in mijn kille graf ontwaakte.

De eenige gedachte, die mij op dat oogenblik te binnen schoot, was, dat de Societeit Phoenix dien dag 160 jaar bestond en dat ik op een onzalig oogenblik bij de viering van het zestigjarig bestaan, beloofd had, het 160-jarig feest te gaan meevieren en dat ik de belofte had bekrachtigd met een soort vloek, die mij nu noopte mijn warm ondergronds kamertje te verlaten.

Ik porde met mijn ontspierde armen, die echter nog even krachtig bleken als toen ik leefde, tegen het deksel van de kist.

Dit was vergaan, een paar wurmen vielen uit de scheuren naar beneden, en met een krak, die mij als eerste geluid sedert een vijftig jaar, alleraangenaamst aandeed, vloog het open.

Door een of andere omstandigheid was mijn kist nog maar met een dun laagje aarde bedekt, zoodat ik zonder de minste moeite mijn rustplaats kon verlaten.

In het al bijna geheel verdwenen daglicht aangeland, was het eerste wat ik deed, mijn gestalte monsteren.

Hu! 'k was geheel een skelet geworden en van mijn vroegere gedaante was slechts de lengte-afmeting onveranderd gebleven.

Mijn gelaat was, vreemd genoeg, niet verteerd maar zeer vermagerd, (zooals een betasten met de handen mij leerde) en mijn oogen waren mede aanwezig.

Waarschijnlijk een attentie om mij het verblijf op aarde gemakkelijker te maken.

Daar ik geheel onbedekt was, en bevreesd werd voor naaktlooper of anderszins aangezien te worden, zag ik om mij of eenig kleedingstuk van mijn gading, ook voor meeneming vatbaar zou blijken.

Niet ver van mij af zag ik op een hek een laken te drogen hangen; mij er in te wikkelen was het werk van een oogenblik.

Daarna wendde ik mijn schreden naar den uitgang van het Kerkhof, en bemerkte spoedig dat ik mij niet ver van Delft bevond.

De kerken staken nog als vanouds hun spitsen in de lucht en het Klokkespel speelde juist het Phoenixlied in het Hollandsch, wat mij zeer ontroerde.

Langs de Vlamingstraat Delft ingetreden zijnde, was mijn eerste werk den winkel van Vogelei op te zoeken, nu een groot warenhuis en gedreven door den kleinzoon van dezen grooten man, welke kleinzoon, zich, zooals ik toevallig hoorde, Vogelei-ei-ei liet noemen, evenals zijn vader Vogelei-ei heette.

Een klein kereltje met echte Vogelei-oogjes toonde zich op mijn verzoek bereid mij tegen billijk percentage wat geld te leenen, (mijn familie leefde nog en zou gaarne teruggeven wat ik op zoo buitengewone wijze kwam vragen) en mij van de noodige kleederen te voorzien: een gekleed pak, mode 2006, waaraan tot mijn vreugde niet de verplichting van het dragen van een kuitenbroek verbonden was, en het noodige linnengoed, dat zoo dun scheen, dat ik vreesde het aan te trekken. Het was de vervolmaking der techniek, die een dusdanige fijnheid had weten te bereiken, en voor welke verkrijging dan ook machines noodig waren, wier inrichting zoo gecompliceerd was, dat een kleinzoon van een mijner vroegere professoren, zes volle jaren noodig had dit zijn leerlingen uit te leggen.

Het is hier ook de plaats mede te deelen dat de studietijd in Delft van 5 op 15 jaren gebracht was en dat men nu niet voor 6 maar voor 26 faculteiten zich kon laten inschrijven.

Keurig uitgedost wendde ik mijne schreden kroegwaarts en zoowaar ik begon schik te krijgen in het feest dat ik ongetwijfeld zou gaan bijwonen.

De markt overstekend in welks midden een groot gevaarte prijkte, hetwelk een lamp bleek te zijn, die als een klein centraal zonnetje geheel Delft verlichtte, zóo dat men 's avonds als bij dag overal kon lezen en zien, kwam ik door een menigte geheel veranderde buurten. Op de Hypolitusbuurt was nu een soort station voor een onderaardsche spoorweg, die regelrecht naar Engeland voerde, om de nog veel-nieuwsgieriger-dan-vroeger-zijnde Engelschen gelegenheid te geven het graf van Willem den Zwijger en van den Grooten Oprichter der Harvard—Delft club, zelfs bij nacht en ontijd even te gaan bezichtigen.

Een auto-agent wees mij den weg naar de Soc. Phoenix, welks gevel, zooals mij bleek, thans de gansche vroegere lengte van de Phoenixstraat besloeg.

Het entré met trap naar boven was nog even schoon als vroeger; naar men mij mededeelde had het tot nu toe niemand mogen gelukken een schooner geheel te verzinnen, slechts was het hout der monumentale trap een enkel maal vernieuwd.

Een dikke portier nam mijn naam in ontvangst en na eenigen tijd gewacht te hebben in een groote kamer, links van den deur, waar o. a. levensgrote portretten van vroegere kroegpresidenten aan den wand hingen, ging hij mij voor naar een zaal waar de 25 kroegbestuurders mij afwachten.

Toen ik binnenkwam stonden zij plechtig op, namen ieder de rechter slip van des linkerbuurman's prachtgewaad in den hand en bogen diep.

Deze wijze was „mos”.

Daarna sprak ieder op zijn beurt „Don't wear your solemnity too often, it might go to rags” wat ook „mos” was.

Daarna schudden zij mij allen de hand en gehoord hebbende, dat ik het 60-jarig lustrum meegemaakt had, werden zij vreeselijk hartelijk, boden mij van alles aan, en spraken voortdurend over den toenmaligen president, die de grondlegger bleek te zijn van een geheel nieuw vloersysteem, hetwelk het voordeel opleverde dat, hoe meer men de vloeren met harde voorwerpen bekraste, er eieren op kapot wierp en ze bevulde, hoe meer de aanblik schoon en sierlijk werd.

Na mijn leege maag gedwongen te hebben een paar glazen champagne te verzwelgen, waarbij ik doodsangsten uitstond dat het vocht tusschen mijn ribben uit zoude loopen, wat goddank niet gebeurde en mij met alle 25 jeugdige bestuurders zeer vertrouwd te hebben gemaakt, stelde de president vóór naar beuden te gaan, ('t was bitteruur) en mij zodoende in de gelegenheid te stellen het kroegleven van nabij te beschouwen en het te vergelijken met dat van een eeuw geleden.

Langs eene schoone breede achtertrap van rose marmer en met busten van oud-Senatoren op de peilers — kwamen wij in optocht de Societeitzalen binnen.

Hoe waren deze veranderd.

De vroegere voorzaal, was een „antiek” gezellig zitje geworden, de middenzaal diende nu voor buffet, de billardzaal was verdwenen en naar alle kanten om de oude middenzaal strekten zich enorme hallen en galerijen uit.

De studietijd van 15 jaar en een merkbare stijging van het levenspeil der arbeiders had een zeer groote uitbreiding gegeven aan het aantal studeerenden.

Naar schatting zaten er een twee duizend jongens en ook reeds ruig behaarde mannen rond groote elektrische haarden, aan automatisch bediende tafeltjes.

Men behoefde slechts op knopjes te drukken om al en alles te bekomen wat men verlangde.

Toen wij in optocht binnenkwamen drukte men unaniem op het „Phoenixlied”-knopje en uit tal van koperen phonograafmonden schetterde ons een hartelijk welkom tegen.

De studenten zongen niet, ze bewogen naar een oude „mos” hun kaken geestdriftig op en neer, wat aan de handelwijze van visschen op het droge deed denken.

Zingen konden de menschen toen trouwens reeds lang niet meer.

We zetten ons aan aan een groote elektrische haard waaruit een aangename geur opsteeg en door op vergulde knopjes te drukken, kwam weldra een keur van fijne dranken voor ons oprijzen.

„Hoe controleert U de verteringen?” vroeg ik den President.

„O!” was het antwoord, „automatisch wordt bij elken druk op de knop een vingerafdruk genomen en genoteerd, onfeilbaar kunnen we daaraan dan nagaan wie besteld heeft. Een en ander berust op iets dergelijks als de draadloze telegrafie van Marconi, die ook in uw tijd reeds bestond, niet waar?”

„Juist,” antwoorde ik.

Na eenigen tijd begon de president heftig te winden en te zwengelen aan een reuzen-gramfoon, die voor hem stond.

Een geklop met een electrisch hamertje en daar stak de geachte president bij wijze van middagrede, bij monde van den gramfoon een speech af, die klonk als een klok.

„Studenten”, zeide hij onder anderen „vergeet nooit wat gij verplicht zijt aan uwe voorgangers.”

„Zij waren het die uwe bibliotheek stichtten, welke thans één millioen drie en twintig boeken telt, waaronder 25 eerste Hollandsche drukken van den grooten Blicher Clausen,

zij waren het die den grondslag legden voor reform parketvloeren; die den gevel onzichtbaar leerden opverven, die goedkoope adressen voor Bechsteinpiano's uitvonden, die het onvolprezen boetenstelsel componeerden, die . . . .

Het is mij onmogelijk weer te geven wat de spreker opnoemde, de naam R. . . n. v. . . n. scheen een liefkoosnaam geworden, wilde men een mooi boek als zoodanig prijzen, men zeide maar het is een „Gr. v. rsboek”. Wilde je een sterk staaltje noemen, je uitte: „W. . . ns” en 't werd begrepen, terwijl een „B. . laartje” een soliede ventje symboliseerde.

Een enthousiast gedreun met de „klap-automaat” beloofde spreker.

Ondertusschen loeide door de zalen een storm van jeugdig jong bruisend leven en zag ik velen ouderwetsch op hun beenen waggelen, elkaar ouderwetsch omstrengelen en zelfs ouderwetsch de vloeren bevuilen.

In de verte drukte iemand als razend steeds door op de champagneknop en lachend zeide mijn buurman, die ik hem aanwees: „oh dat is onze champagne-automaat-automaat!”

Ik lachte, want het viel mij op dat ook hier weer de woordverdubbeling uiting gaf aan de veranderde tijdgeest, die in mijn tijd slechts een champagne-automaat*) kende.

De stemming werd langzamerhand zeer vroolijk en toen de voorzitter voorstelde dat wij maar naar de eetzaal der commissarissen zouden gaan om het diner te gebruiken, vertrokken wij in cortège langs een wit marmeren trap naar genoemde zaal, welke bleek te zijn een soort marmeren lighal, waar eene op keurige wijze gedekte tafel ons lokte.

Volgens mode 2006 werd het maal liggend genuttigd en volgens een allerlistigste methode het eten automatisch, goed gesneden en toebeleid, in de monden gevoerd.

Ik wil u het diner niet beschrijven, hoe wondervol het mij ook was.

Ik vertel u niet, hoe de electriciteit en nog andere „teiten” hoogtij vierden, hoe een onzichtbare kapel, van uit een centrale de geheele kroeg met wijzen en melodieën vervulde, hoe schoone wassen meisjes allerlei dansen uitvoerden en juist door hun washeid geen aanstoot gaven, hoe men per perfex-gramfoon improviseerde en reden hield, hoe men mij nieuwe dranken liet proeven, die opwonden zonder spoedig uit te werken, hoe men gezamenlijk uit een kleine centrale op zijn plaats koffie slurpte, die nu eens ijskoud, het volgend oogenblik héet en dan weer lauw uw keel instroomde, hoe men . . . .

Maar neen, 't is te veel om op te noemen en ook wil ik niet verhalen hoe na afloop geurige gecondenseerde geluidsbloemen op ons neerdaalden, hoe wij lichtliederen zagen en hoe we vergast werden op phonografische opnamen van wijlen Schram op de eetzaal, eene attentie ter mijner eere.

Slechts zij vermeld, dat ik mij allengskens zeer behaaglijk begon te voelen, al waren de eerste happen mij als steenen in de maag gevallen.

Naarmate ik mij meer gevuld (letterlijk) begon te gevoelen, verloor ik ook wat mijn geraamte-besef, en met schrik dacht ik aan de eenzaamheid van mijn grafkamertje, waar de wormen nu waarschijnlijk filosofeerden, waar hun kameraad gebleven was.

Dankbaar erkende ik echter dat mijn lichaam zich zeer wél gedroeg en dat de hinderlijkheid van knarsende botjes en krakende en verdroogde pezen slechts zelden door mij gevoeld werd.

Na het diner gingen wij naar de after dinner kamer, een gezellig vertrek waar zacht deinende zoogenaamde golfstoelen ons koesterden en waar behalve zachte muziek, die ons in erotische stemming bracht, op een der wanden een volmaakte kinematograaf licht kittelende voorstellingen in allernatuurlijkste kleuren ons voortvoerde.

Mijn gezelschap scheen al deze dingen gewoon te vinden, en men vertelde dan ook, dat velen dergelijke inrichtingen op hun kamer hadden, welke zij tegen billijken prijs bij Hees en Co. konden huren, wel minder mooi dan op S.P., maar toch zeer voldoende en aardig.

Ter afwisseling speelde een der commissarissen op een soort pianola, met een onnoemlijk aantal crescendo en decrescendo knoppen, wat zeer veel virtuositeit vereischte.

Piano sec beoefende men toen reeds jaren niet meer.

Ik sla nu eenigen tijd over, die overigens zeer interessant was aan alle mogelijke verrassende nieuwigheden, en stel U mij weer voor, zittende in een groote luie stoel aan een oneindig lange officieele tafel, natuurlijk weer volop bezet

*) Zie „Opmerkingen over de Week.”

met champagne, wijn en husaren sla-knopjes, waarop ik niet goed dorst te drukken, daar mijn knokkige vingerafdruk verwondering zou kunnen wekken.

Aan de officieele tafel zaten behalve de 25 kroegbestuurders in hun apart ambtsgewaad, nog de eereleden: „Duimpjes” genoemd naar een beroemd eereid, en de Senaat van het D.S.C. 10 man sterk, half uit Hollanders, half uit Geïmporteerden bestaande, een maatregel noodig om de goede verstandhouding in het D.S.C. te bevorderen. (De helft van het Corps vertoonde reeds de zuiver bruine gelaatstinten, behalve een honderdtal Chineesjes, limpjes genaamd, bij wie meer het geel domineerde).

Dit verklaarde ook de vele hoge klimpalen die in de Societeitszalen reeds lang mijn aandacht getrokken hadden.

De zalen waren evenals 's middags overkropt vol. Vaardige vingers speelden onafgebroken over de bestelknopjes. Men dronk ongelooflijk veel, maar dit kon, zooals een senator mij meedeelde, omdat velen zich door een lichte operatie in het bezit hadden gesteld van een reserve-maag, waarin het te vele werd opgenomen, en van waar het geestrijke vocht minder invloed op de hersenen der jongelingen uitoefende.

Het uur van twaalf naderde en een onrust beving me: zou ik niet heen moeten?

Klokslag twaalf, terwijl een der vijf directeuren, het zal de oudste geweest zijn, een gong electrisch dwong, twaalf ontzettend zware slagen af te geven, stond de president der Societeit op en hield zijn rede. Duister kon de zaal niet meer gemaakt worden: de centrale marktzone verspreidde méér dan daglicht en daar het echte donker moeilijk meer te krijgen was in de groote ruimten, en men toch eigenlijk ook geen duisternis meer tegenkwam behalve midden in de Veluwe des nachts bij donkere maan, waar Utrecht, Arnhem, Deventer en Zwolle met hun centrale lichten te vèr af zijn om invloed uit te oefenen, was men van die mos afgestapt en verving men het doordat ieder student een soort zak van dikken, zwarten stof over zijn hoofd deed, waardoor hij zelf ten minste in 't duister verkeerde.

De president sprak bij monde van zijn phonograaf, wederom schoon, schooner nog dan 's middags en bracht mij in een behaaglijken stemming.

Twaalf uur was voorbij, ik mocht blijven.

Maar daar zie ik de wijzer van de electroklok kruipen naar 12.40 en plots schiet een vreeselijke gedachte door mijn hoofd.

Ik ben dood gegaan nog onder Amsterdamschen tijd, en hier gebruikt men sedert lang dien van Midden Europa, dus 40 minuten verschil.

En owee! het is dus nog geen twaalf uur voor mij!!

De wijzer kruipt, kruipt, kruipt, nog een minuut — — nog 20 seconden, 'k luister niet meer naar president of wie ook — — nog 10 seconden, alles warrelt om mij heen — — nog 5 seconden, alles zwaait en draait voor mijn oogen, alles schijnt te gillen en te loeien, nog 1 seconde —

Daar lig ik weer in mijn graf, o arme! — Duisternis, donkerheid; een glimworm is de eenige herinnering aan het licht dat zoo helder schitterde op de S. P.

Ik ben weer dood.

P. D.

Lijst van de besturen der Societeit PHOENIX van hare oprichting tot op heden.

1847.

B. J. Humme, A. L. de Bruyn Kops, L. van Limburg Stirum, J. B. Hoyer, A. I. B. van den Toorn, oprichters; F. C. Smulders, C. G. Gomperts, B. F. E. Raat, B. de Neufville.

1848.

J. de Vogel, President; S. Locker de Bruyne, Secretaris; C. J. de Bruyn Kops, I. Witsen Elias, W. van Raders.

1849.

A. Viruly Verbrugge, President; D. E. Ament, Secretaris; B. van Baak, W. R. Adema.

1850.

H. J. Rauws, President; W. I. Backer, Secretaris; D. Kniphorst, M. Simon.

1851.

B. van Baak, President; W. R. Adema, Secretaris; H. J. Rauws, W. I. Backer.

1852.

H. J. Rauws, President; J. J. van Kerkwijk, Secretaris; R. Rinia van Nauta, C. A. L. Lukel, C. de Clercq Moolenburgh, Th. R. N. Lucassen.

1853.

H. J. Rauws, President; R. Rinia van Nauta, Secretaris; C. de Clercq Moolenburgh, H. van Wickevoort Crommelin, L. Musquetier, W. H. Teding van Berkhout.

1854.

W. H. Teding van Berkhout, President; H. van Wickevoort Crommelin, Secretaris; J. W. Mooijen, J. M. Rambaldo, D. Meijer, W. Butin Bik.

1855.

W. H. Teding van Berkhout, President; A. de Fremery, Secretaris; J. M. Rambaldo, J. W. Mooijen, H. Menten, C. F. Humme.

1856.

J. M. Rambaldo, President; A. de Fremery, Secretaris; H. Menten, Th. Mayor, L. C. E. Kniphorst, D. F. van Alphen.

1857.

H. Menten, President; L. C. E. Kniphorst, Secretaris; W. O. P. Arntzenius, F. L. F. E. de Vogel, H. P. A. Martini Buys, J. van den Wall Bake.

1858.

J. van den Wall Bake, President; P. Merkus, Secretaris; W. D. van Nispen, J. C. Reijnst; P. E. Charbon Pzn., W. F. Itzig Heine.

1859.

P. E. Charbon Pzn., President; C. J. van Doorn, Secretaris; A. C. Andreas, A. L. Kroef, C. Vos, R. Piekema.

1860.

C. Vos, President; B. Kort Budde, Secretaris, R. Piekema, J. P. Schorer van den Souburge; J. W. H. Smissaert.

1861.

C. Vos, President; C. H. A. van der Wijck, Secretaris; W. K. M. Vrolik; C. M. Ketting Olivier; P. Merkus; J. Rouppe van der Voort.

1862.

C. H. A. van der Wijck, President; J. André de la Porte, Secretaris; W. K. M. Vrolik; P. Merkus; H. F. Reijnst; F. R. Scherius.

1863.

J. P. Havelaar, President; J. H. W. van den Bosch, Secretaris; P. Langerhuizen, Thesaurier; J. E. Slingervoet Ramondt, Vice-President; L. J. H. Ruijsch van Beerenbroek, Vice-Secretaris.

1864.

J. P. Havelaar, President; J. H. W. van den Bosch, Secretaris; P. Langerhuizen, Thesaurier; J. E. Slingervoet Ramondt, Vice-President; L. J. H. Ruijsch van Beerenbroek, Vice-Secretaris.

1865.

P. Langerhuizen Lzn., President; J. A. Heuff, Secretaris; L. J. H. Ruijsch van Beerenbroek, Thesaurier; A. Schram de Jong, Vice-President; J. A. O. van den Bosch, Vice-Secretaris.

1866.

A. Schram de Jong, President; J. A. Heuff, Secretaris; J. A. O. van den Bosch, Thesaurier; B. G. W. W. C. van Hoëvell, Vice-President; J. C. E. Tromp, Vice-Secretaris.

1867.

A. Schram de Jong, President; G. J. G. van de Poll, Secretaris; H. G. C. M. Hamming, Thesaurier; B. G. W. W. C. van Hoëvell, Vice-President; W. F. van Rijkevorsel, Vice-Secretaris.

1868.

A. Schram de Jong, President; A. W. Hein, Secretaris; W. Verweij Azn., Vice-President; A. J. Pluijgers, Thesaurier; E. R. van Nes van Meerkerk, Vice-Secretaris.

1869.

A. J. Pluijgers, President; A. W. Hein, Secretaris; C. R. van Nes van Meerkerk, Vice-President; S. Karsten, Thesaurier; C. J. van Schelle, Vice-Secretaris.

1870.

E. R. van Nes van Meerkerk, President; C. J. de Jaager, Vice-President; A. L. de Stürler, Secretaris; K. de Vidal de St. Germain, Thesaurier; O. J. A. Repelaer, Commissaris.

1871.

O. J. A. Repelaer, President; J. P. Hamman, Vice-President; H. Hendriks, Secretaris; J. A. Roijer, Thesaurier; F. A. Gajmans, Commissaris.

1872.

J. A. Roijer, President; F. Verweij, Vice-President; G. J. Mees, Thesaurier; F. A. Gajmans, Secretaris; August Gorter, Commissaris.

1873.

W. J. van Geer, President; J. van Wickevoort Crommelin, Vice-President; J. Schroeder van der Kolk, Secretaris; J. J. Hoogeboom, Thesaurier; F. T. J. des Tombe, Commissaris.

1874.

H. H. van Kol, President; A. Loeff, Vice-President; L. R. Brants, Secretaris; J. Nuhout van der Veen, Thesaurier; A. L. Burman Eijck tot Zuijlichem, Commissaris.

1875.

Fr. W. L. Meijer, President; A. J. Goedkoop van Nelle, Vice-President; L. R. Brants, Secretaris; J. de Koning, Thesaurier; C. R. J. Callenberg van den Bosch, Commissaris.

1876.

J. de Koning, President; J. M. K. Pennink, Secretaris; A. Stoop, Vice-President; C. L. M. Lambrechtsen, Thesaurier; C. J. Vaillant, Commissaris.

1877.

H. C. Pennink, President; R. F. C. de Bruijn, Secretaris; F. J. Lugt, Vice-President; W. J. Bierens de Haan, Thesaurier; J. G. von Hemert, Commissaris.

1878.

F. J. Lugt, President; R. F. C. de Bruijn, Secretaris; J. G. von Hemert, Vice-President; W. J. Bierens de Haan, Thesaurier; C. C. M. Henny, Commissaris.

1879.

C. C. M. Henny, President; Th. Gebhard, Secretaris; P. J. van Voorst vader, Vice-President en Biblioth.; J. C. Dirksen, Thesaurier; C. van der Made, Comm. Cons.; P. J. A. M. van den Bergh, Vice-Secretaris; J. H. G. Jordens, Comm. Invent.

1880.

J. P. Hofstede, President; A. C. J. van Eelde, Secretaris; A. Plomp, Vice-Pres. en Biblioth.; F. M. E. L. Kerstens, Thesaurier; G. den Tex, Comm. Cons.; A. L. Snouck Hurgronje, Comm. Invent.; H. C. Itzig Heine, Vice-Secretaris.

1881.

A. Plomp, President; J. P. Teding van Berkhout, Secretaris; G. den Tex, Vice-Pres. Comm. Cons.; J. E. H. Bakhuis, Thesaurier; R. A. van Holthe tot Echten, Biblioth.; B. V. E. Houthuijsen, Comm. Invent.; L. Polis, Vice-Secr.

1882.

L. van der Sande, President; L. Polis, Secretaris; P. W. Tiedeman, Vice-pres. Comm. Cons.; J. Schoehuizen, Thesaurier; S. Bouma, Bibliothecaris; J. F. R. Hellendoorn, Comm.-invent.; E. C. Wiersma, Vice-secr.

1883.

L. van de Sande, President; J. B. Cores de Vries, Secretaris; S. Bouma, Vice-pres. biblioth.c.; H. Loudon, Thesaurier; J. B. Onnen, Comm.-cons.; P. J. Boreel, Comm.-invent.; A. Suermondt, Vice-secr.

1884.

P. J. Boreel, President; F. A. van den Bergh, Secretaris; W. C. Mooyen, Vice-pres. bibl.; W. F. Loudon, Thesaurier; J. H. Nachmann, Comm.-cons.; E. L. C. Schiff, Comm.-invent.; . . . . . Vice-secr.

1885.

P. J. Boreel, President; A. J. van de Poll, Secretaris; J. H. Nachmann, Vice-pres. comm.-cons.; N. de Vicq, Bibliothecaris; A. J. Sandenbergh Matthiessen, Thesaurier; H. E. Ram, Comm.-invent.; H. H. Sandberg, Vice-secr.

1886.

A. J. Sandenbergh Matthiessen, President; G. van Breda Kolff, Secretaris; H. E. Ram, Vice-pres., Comm.-invent.; H. H. Sandberg, Bibliothecaris; D. G. Turk, Thesaurier; J. A. Roessingh Udink, Comm.-cons.; S. C. P. van Musschenbroek, Vice-secr.

1887.

F. A. R. A. van Ittersum, president; H. Polvliet, Secretaris; D. G. Turk, Thes. Vice-pres.; F. W. Vermaasen, Bibl.; J. L. Huysinga, Comm.-cons.; R. A. J. van Geuns, Comm.-invent.; W. H. Kloppenburg, Vice-secr. arch.

1888.

A. L. Couvée, President; P. Joosting, Secretaris; J. L. Huysinga, Thes., vice-pres.; A. Th. Baert, Bibl.; C. M. Roessingh Udink, Comm.-cons.; C. Engelberts, comm.-invent.; Em. Kiderlen, Vice-secr., arch.

1889.

Em. Kiderlen, President; P. Joosting, Secretaris; A. Th. Baert, Vice-pres., bibl.; H. H. Versteegh, Thesaurier; H. P. Maas Geesteranus, Comm.-cons.; W. F. Druijvesteijn, R. A. W. Kerkhoven, Vice-secr., arch.

1890.

H. H. Versteegh, President; K. den Tex, Secretaris; A. R. W. Kerkhoven, Vice-pres., bibl.; A. Brusse Jr., Thesaurier; N. M. C. Verwey Mejan, Comm.-cons.; G. W. van Heukelom, Comm.-inv.; A. J. Korthals Altes, Vice-secr., archivaris.

1891.

A. J. Korthals Altes, President; U. von Paber, secretaris; R. van Harenkarspel, Vice-pres., bibl.; A. Brusse, Thesaurier; A. F. van Seters, Comm.-cons.; A. H. Sloet van Oldruitenborgh, Comm.-invent.; P. van Braam van Vloten, Vice-secr., arch.

1892.

A. H. Sloet van Oldruitenborgh, President; Th. G. J. Resink, secretaris; H. ter Meulen, bibl.; . . . . . Thes.vice-pres.; A. Holmberg de Beckfelt, Comm.-cons.; F. M. Panthalen van Eck, Comm.-invent.; H. G. Gann Dun, Vice-secr., arch.

1893.

W. J. de Bordes, President; P. J. H. F. Vos van Zalinge, S. J. Mulder, Thes., vice-pres.; C. M. Frijlinek, biblioth.c.; N. M. de Kanter, Comm.-invent.; J. van Tubergen, Comm. cons.; J. B. Krantz, Vice-secr., arch.

1894.

A. C. Schali, president; J. A. F. Deerns, Secretaris; A. K. M. Martis, Thesaurier; A. D. R. Verbeek, Bibl.; J. B. Krantz, Comm.-cons.; J. J. Oolgaardt, Comm.-invent.; J. A. Romkes, Vice-secr., arch.

1895.

J. J. Oolgaardt, President; A. Heldring, Secretaris; A. de Zwaan, Thesaurier; W. van der Tak, Bibl.; M. A. F. H. de Ranitz, Comm.-cons.; J. W. de Bruijn Kops, Comm.-invent.; P. Louwerse, Vice-secr., arch.

1896.

W. van der Tak, President; H. de Bordes, Secretaris; C. G. J. W. Koopman, Thesaur.; A. C. Sanches, Vice-pres. Bibl.; A. Wurfbain, Comm.-cons.; B. J. Haitsma Mulier, Comm.-invent.; E. van Eibergen Santhagens, Vice-secr., arch.

1897.

H. de Bordes, President; F. Beukema, Secretaris; C. G. J. W. Koopman, Thesaurier; C. F. Loke, Bibl.; M. G. van Heel, Comm.-cons.; S. Piek, Comm.-invent.; H. Mos, Vice-secr., arch.

1898.

F. K. J. Beukema, President; P. Kemper, Secretaris; S. Piek, Thesaurier; D. A. Vreedenberg, Bibliothecaris; M. G. van Heel, Comm. cons.; P. C. Boogaardt, Comm. invent.; G. J. de Vos van Nederveen Cappel, vice-secr., arch.

1899.

F. s' Jacob, President; J. H. O. Bunge, Secretaris; J. J. A. Knoote, Thesaurier; H. P. G. den Tex, Bibliothecaris; W. Meijer Timmerman Thijssen, Comm. cons.; R. E. van Eibergen Santhagens, Comm. invent.; G. J. Langhout, Vice-Secr., arch.

(Zie vervolg Vierde Blad).

VIERDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 24 NOVEMBER 1906. No. 8.

1900.

H. P. G. den Tex, President; G. J. Langhout, Secretaris; F. A. Meihuizen, Thesaurier; J. J. Canter Cremers, Bibliothecaris; A. E. Jurriaanse, Comm. cons.; G. C. Op ten Noort, Comm. invent.; P. L. Dubourcq, Vice-secr., arch.

1901.

G. C. Op ten Noort, President; A. E. Jurriaanse, Secretaris; F. Feith, Thesaurier; J. J. Canter Cremers, Bibliothecaris; H. M. Engelhard, Comm. cons.; F. E. Wijnmalen, Comm. invent.; A. G. van Waveren, Vice-secr., arch.

1902.

G. C. Op ten Noort, President; A. G. van Waveren, Secretaris; F. Feith, Thesaurier; D. de Jongh, Wzn. Bibliothecaris; H. M. Engelhard, Comm. cons.; P. H. Hendriks, Comm. invent.; B. F. Prager, Vice-Secr., arch.

1903.

F. H. Fentener van Vlissingen, President; R. P. Vos, Secretaris; R. B. Canters, Thesaurier; J. P. van der Leeuw, Bibliothecaris; A. R. Hulshoff, Comm. cons.; J. Swens, Comm. invent.; Jac. M. Kakebeeke, Archivaris.

1904.

F. H. Fentener van Vlissingen, President; Jacq. M. Kakebeeke, Secretaris; R. B. Canters, Thesaurier; W. E. J. Berg, Bibliothecaris; H. C. Feltmann, Comm. cons.; H. H. de Iong, Comm. invent.; S. J. C. Dunlop, Archivaris.

1905.

C. J. M. Milo, President; R. Berns, Secretaris; R. Ver Loren van Themaat, Thesaurier; B. Koch, Bibliothecaris; L. C. L. W. Sloth Blaauboer, Comm. cons.; H. van Ameyden van Duym, Comm. invent.; P. C. S. van Hattem, Archivaris.

1906.

G. A. Kessler, President; H. van Ameyden van Duym, Secretaris; G. J. M. Goedhart, Thesaurier; L. Reynvaan, Bibliothecaris; M. C. Rueb, Comm. cons.; G. A. Wiemans, Comm. invent.; G. M. Biegan, archivaris.

Aan G. N. en anderen.

Mijnheer G. N., U houdt 't mij ten goede, dat ik 't niet in alles met U eens kan zijn. Evenwel dank ik U voor de parlementaire wijze, waarop U mijn stukje beantwoord hebt. Waar U me er op wijst, dat de echtheid der lijsten slechts gefingeerd was, zijn een groot deel van mijn grieven weggenomen en voel ik me verplicht hun, wien ik van geldafperserij beschuldigde, daarvoor mijn excuses aan te bieden. Ook hoop ik in 't vervolg alles meer optimistisch op te vatten, hoewel U me zult moeten toegeven, dat de manier, waarop de attaque geschiedde en werd doorgezet, verre van geschikt was, om de gedachte aan een „aardigheid” bij iemand te doen opkomen.

In Uw antwoord trof het me, dat U het gebeurde hiér een aardigheid noemde en 't dáár voorstelde als een manier om ons wat meer studenten te maken. Was de drijfveer inderdaad de laatste (hoewel ik, niettegenstaande mijn voornemen om optimistisch te zijn, betwijfel of de bedrijvers allen met zulke onzelfzuchtige bedoelingen bezielde waren), dan kan ik slechts verzoeken, dat doel in 't vervolg op wat minder hardhandige wijze na te streven. Was 't een áárdigheid, dan blijf ik bij mijn meening, dat het er een was van inferieure kwaliteit.

Ten slotte nog iets.

Wanneer gaat U naar de kroeg, mijnheer G. N.? Toch zeker alleen wanneer U er lust toe gevoelt?

Waar ik er nu weinig voor voel om veel op de kroeg te zijn en ik niet houd van herrie en er ook niet tegen kan, daar zult U inzien dat ik, wetende dat er zóó wordt opgetreden, minder kom.

Zóó wilt U toch niet het kaf van 't koren scheiden?

Aan enkele anderen.

Beziel met het plan om optimistisch te zijn, worden mijn voornemens plotseling zwaar beproefd. Wat ik van verschillende kanten vernam, is namelijk niet zeer geschikt om van veler handelwijze een goeden indruk te krijgen.

Ik hoorde dan dat er enkelen waren, die mij op mijn stukje wilden antwoorden en dat wel op een zeer vreemde manier, te weten: met hun vuisten. Dergelijke wijze van argumenteeren versta ik niet. Meent U soms mijn overtuiging er uit te slaan? Neen natuurlijk; trouwens 't zou U ook niet gelukken! Voor argumentatie met woorden ben ik wél vatbaar. Maar wat denkt U er dan mee te bereiken? Zou U mogelijk meenen, het Uw eer verplicht te zijn mij te „leggen”? Och, dan kan ik U vooruit zeggen dat daar absoluut geen kunst aan is, want, moet U weten, ik ben heelemaal niet sterk. Zie, U zal met Uw handelingen toch wel een doel hebben, zooals men van elk redelijk schepsel mag aannemen? Wil U de menschen bang maken en er voor waken dat ze weer eens hun meening zeggen?

Wel dan zou U alleen bewerken, dat het in 't vervolg anoniem gebeurde. En als zoo'n meening nu verkeerd is, wat hindert het dan of ze geuit wordt? Maar is ze juist, dan is er niet de minste reden, te doen wat Uw plan was.

Wil U mogelijk laten zien dat U het met mij niet eens is? Dan is het 't beste ook een stukje in te sturen en mij met argumenten te bestrijden. Als U mij van 't verkeerde mijner meening overtuigt, dan zal ik die dankbaar als onnoodigen ballast, over boord werpen.

Maar met véchten? 't Is Uw sterke spieren onwaardig ze te misbruiken op mij.

Heeft U wel eens gezien, dat iemand een voorwerp, dat zwaar léék, wilde optillen? Hij spant zijn spieren, de aderen aan zijn slapen zwellen op, zijn oogen puilen uit, zijn ademhaling wordt zwaar en . . . met een woesten ruk vliegt 't lichte dingske de lucht in . . . en wie 't ziet lacht er om.

Kijk, zoo zou het U ook gaan, als Ge met mij wildet vechten.

H. C. OLIVIER.

Excursie „Leeghwater”.

Vrijdag 11. had onder veel belangstelling zoowel van heeren professoren als van studenten een excursie plaats naar de fabriek van Wilton te Rotterdam. Nadat de Heer de Vries W. I. aldaar, belangstellenden den vorigen avond niet zonder in de rede gevallen te zijn door hinderlijk klokgelui, deurgeknars of twee groote candelabres, waar men hem als een heiligenbeeldje tusschen wilde zetten, in een voordracht inlichtingen verschaft van hetgeen te bezichtigen was en de geschiedenis der fabriek in korte trekken weergaf, kwam men den volgenden dag tegen half twee aan het station bijeen om de reis te aanvaarden. In grooten getale kwamen ze opdoemen, uit alle hoeken en gaten allen vol verwachting. Ook enkele ijverige eerstejaars slopen eronder mede. Niet zonder lawaai werd de trein bestormd die ons naar Schiedam zou voeren om vandaar uit beurteelings te voet en per trein het gewenschte terrein te bereiken.

Van uit de verte bereikte het geraas van klinken van bouten onze ooren, wat ons deed vermoeden niet ver meer af te zijn van het geweldige bedrijf.

Een groote slanke schoorsteen schroefde dikke zwarte rookwolken naar buiten. Heerlijk om aan te zien die dikke watten, die naar de opening drongen en zich daarna uitbreidden in de vrije lucht. Dat was de bron van alle leven; zonder die vuile, verstikkende rook, geen mooie glanzende stalen assen, geen trotsche zeeschepen, geen bedrijf. Van het zwarte goud daar moet ge 't hem van hebben. Meer en meer naderden we het terrein, duidelijker werd het leven in de hallen hoorbaar; uit de daken steeg de rook omhoog. Daar was alles aan den gang, daar zwoegde het proletariaat dag in dag uit, daar werd het menschelijk vernuft tot werkelijkheid gemaakt en daar werd ook wel eens gezucht en gedacht aan vrouw en kinderen. Alvorens de werkplaatsen te bezichtigen werd een klein overzicht genomen van het terrein bedekt met afval van ijzer. Daar lagen onderdeelen van machines, platen, assen, alles door elkaar, beklagenswaardig, ook eens blank en mooi geweest nu echter verroest en verwaarloosd omdat ze oud en versleten waren of niet meer voldeden aan de eischen. Als dat eens spreken kon zou men ze hebben kunnen hooren klagen over de ondankbaarheid van den mensch, die hen

nadat zij jaren dienst verricht hebben, verwaarloost en in weer en wind laat wegwijnen. Maar laten we niet te veel in het afval wroeten en de werkplaatsen binnentreden.

Vooreerst de smederij. In een groote, vuile, stofbezwan-gerde ruimte was men juist een groote witgloeiende kolderas onder den stoomhamer aan het beuken.

Zwaar dreunden de slagen, die hem als koek deden in-deuken en hem den gewenschten vorm gaven. Eenige mannen, net duivels, met vuile bezweete gezichten, glimmend door het felle licht dat het gloeiende metaal uitstraalde, beheerschten dit geweldige werk. Het was een fantastisch schouwspel, dat helle lichtschijnsel in de rookerige hal, waar overal leven en bedrijvigheid was, waar ieder zijn eigen afdeeling heeft, zijn eigen machine bestuurt of smids-vuur aanwakkert. Nadat de stoomhamer de noodige stomp en had toegebracht begon men het blok te rammen. Met geweldige kracht, wat nu deed denken aan de bestorming van een vesting in vroegere dagen, bonsde regelmatig een zware ram, opgehangen aan een ketting en getrokken en gevierd door 2 rijen arbeiders, tegen den kop van den gloeienden bout en deed daar de vereischte uitwerking ontstaan. Nog enkele kleinere stoomhamers vervulden dezelfde rol in het klein en ook de gewone smid was er werkzaam. In de ketelmakerij een oorverdoovend geraas. Zware gespierde arbeiders met opgeslagen mouwen deden regelmatig achter elkaar hun zware hamers neerploffen op de nagels. Een groote schaar knipte dikke stalen platen door, als ware het karton, vervolgens een verticale wals die ketelplaten boog als blik enz. Het was om een zekere minachting voor het metaal te krijgen zoo behandelde men het. Dacht ik me vroeger dat het tot de onmogelijkheden zou hooren ijzer te knippen of te schaven, hier zag ik weer dat zulks met het grootste gemak werd uitgevoerd. Na nog enkele kleinigheden hier bezichtigd te hebben begaven we ons naar de draai-erij. Heel anders zag het hier uit. Veel zindelijker en frisscher en niet die benauwde rooklucht. Hier wrongen tal van beitels hunne spitse harde punten in het wentelend metaal, achter zich latende sierlijke krullen. Boven ons hoofd gonsden de drijfriemen, die tal van boren, beitels en schaven dreven. Juist was men bezig een groote krukas af te draaien op een der grootste draai-banken van ons land en Baas Hermans verzuimde niet ons eenige inlichtingen daaromtrent te verschaffen. Verder alle mogelijke kleine draaibanken, zagen, schaven etc. waren er in werking. Hierna begaf men zich naar het interessantste gedeelte der fabriek „de langshelling” en de dwarshelling.

Een groote lier, electrisch gedreven door een 200 P. K. motor, levert hier een trekvermogen van 300 ton, met behulp waarvan vrij groote zeeschepen op wagens naar boven kunnen worden getrokken, om hersteld te worden.

De dwarshelling waar schepen dwars naar boven kunnen worden gehaald door meerdere kleine lieren berust op het zelfde principe. Ten slotte nog een kijkje in de machine-kamer waar twee horizontale kleppenmachines de electrische drijfkracht leveren.

Hiermede zijn in hoofdzaak behoudens enkele kleinigheden de bezienswaardigheden der fabriek langsgedaan, en wel voldaan, niet overweldigd, verliet het gezelschap successie-velijk het terrein.

H.

Uitvoering „Odin.”

Zaterdag 11. kon men in de Stadsdoelen veel licht zien branden. Zoowel in de gangen als in de zaal beweging en gepraat van heeren in 't zwart en dames in 't wit en in de atmosfeer van bloemengeur zocht ieder een geschikt plaatsje uit om de voorstelling van het Scherm- en Gymnastiek-gezelschap „Odin” te aanschouwen. Hadden velen niet die verwachtingen van Odin, die ze zouden krijgen, omdat Odin niet ieder jaar in de gelegenheid is haar inwendige kracht, uitwendig te toonen, dan zullen zij met me eens zijn dat ze met lof kunnen gewagen van het welslagen van dezen avond. In de uitvoerders der Gymnastiek-oefeningen bleken goede krachten te schuilen en het werd ons heden wederom duidelijk dat op kunstmakersgebied het „land der opgaande Zon” ons voor is.

Na veel gesprink wat bij het boksen een onvermijdelijk iets schijnt te zijn, en een partij floret-schermen werd de pauze aangekondigd, die de vereeniging „Tooneel” benutte om een klein bewijs te geven van hare nieuwe krachten

die de vereeniging kweekt. Een aardig tooneelstukje „In Politiek” deed menigeen het angstige gevoel bij het aanschouwen van al dat reuzengezwaai en gedraai bekomen, verdrijven.

Daarna volbracht Odin haar taak in niet minder gunstige omstandigheden dan in 't begin. Keurig mag genoemd worden de handigheid bij het schermen op den dueldeggen door twee heeren aan den dag gelegd en hoewel het een kunde is die niet tot den noodzakelijke behoefte gerekend te worden komt den beoefenaars toch in zooverre hulde toe. Deze werd overigens al genoeg gebracht in de gebruikelijke speeches. Zullen de wenschen daarin uitgesproken bewaarheid worden, dan bereikt „Odin” ongetwijfeld een hoogen bloei en dien wensch ik haar toe.

Een bal besloot dezen feestavond.

EEN TOESCHOUWER.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

D. S. C.

Candidaten voor den Senaat:

C. J. van Dusseldorp,	President (gekozen).
C. D. van Tienhoven,	Secretaris „
J. L. Boreel,	Thesaurier.
H. D. E. G. Zoetelief Norman,	
Th. Bleckman,	Commissaris A.
H. F. van de Velde,	Commissaris B.

—o—

Nieuw-gekozen leden van het Kroegbestuur:

G. H. P. Denninghoff Stelling,	President.
H. A. A. Collot d'Escury,	Thesaurier.
M. A. Henny,	Commissaris.

—o—

DELFTSCHE STUDENTEN-VOETBAL-VEREENIGING.

M. A. Henny,	President.
Th. Roqué,	Secretaris.
L. V. Schalkwijk,	Thesaurier.
B. v. Exter,	Commissaris I.
H. v. Gogh,	Commissaris II.

—o—

DELFTSCHE STUDENTEN-IJSCLUB.

C. G. Rommenholler,	President.
S. J. L. Fraenckel,	Secretaris.
M. A. Henny,	Thesaurier.
W. Maclaine Pont,	Commissarissen.
C. Smits,	

CORRESPONDENTIE.

Aan Mc. — Uw stuk, hoewel goed bedoeld, kwam ons niet geschikt tot plaatsing voor.

Aan K. — Uw stuk was niet voor opname vatbaar.

Aan Pseudoniem. — Misschien zullen wij Uw stukje in een volgend blad plaatsen.

Aan W. — Dergelijk geschrijf komt niet voor opname in aanmerking.

Aan Jean Jacques. — Daar de omvang van dit nummer al grooter dan de normale is, moet uw stukje tot de volgende week blijven liggen.

A G E N D A.

DELFT.

Woensdag 28 Nov. Gebouw voor Natuurkunde. Electro-technische Vereeniging: Voordracht van Prof. G. J. van Swaay over De Jungfrau-baan; 8 uur.

DEN HAAG.

Zaterdag 24 Nov. Diligentia: Concert van het Munchener strijkkwartet; 8 uur.

Fransche Opera: Aïda; 8 uur.

Geb. v. K. en W. Gezelschap Prot: De dame van Maxim; 8 u.

Zondag 25 Nov. Ned. Tooneel: Trilby; 8 uur.
 Geb. v. K. en W. Gezelschap Prot: De big van 't 168ste. 8 u.
 Dierentuin: Matinée van de Fransche Opera; 2 uur.
 Geb. v. K. en W.: Matinée van het Residentie-Orkest,
 onder leiding van Mr. H. Viotta; 2 1/4 uur.
 Maandag 26 Nov. Fransche Opera: Le barbier de Séville; 8 u.

Geb. v. K. en W. Gezelschap Van Eysden: De oorzaak;
 Dat drukke leven; 8 uur.

Woensdag 28 Nov. Geb. v. K. en W.: Concert Diligentia,
 met medewerking van het Residentie-Orkest, onder
 leiding van Mr. Henri Viotta; solist Louis Diemer
 (piano); 8 uur.

ADVERTENTIEN.

CHARLES ABRAAS

--- PHOTOGRAAF D. S. C.
 OUDE DELFT 145
 --- TELEPHOON NO. 295.

ATELIER EERSTE RANG.

ONDERSCHIEDINGEN:

s-GRAVENHAGE 1904. 's-GRAVENHAGE 1906.
 GENUA - - - - 1905. DRESDEN - - - 1906.

Maison „HAAS”,

CUISINIER,

34 --- KOORNMARKT --- 34.

Door de steeds grootere aanvraag van **dagelijksche Diners** in diverse prijzen, heb ik met mijne **leveranciers** een **contract** gesloten, waardoor ik in staat ben **Diners** uit te zenden van af **50 cents** bij abonnement van **20 bons**. Ook **Diners** van 60 cents bij abonnement van **20 bons**. Diners van **80 cents** worden bij abonnement van **20 bons** geleverd tegen **70 cents**.

N.B. De bons zijn 30 dagen geldig en niet persoonlijk.

Gelegenheid voor Eet- en Koffietafel.

C. DIJKMAN,
Banketbakker --- Kok
 KOLK 9, Telefoon No. 10,

Bericht dat de
ST. NICOLAAS-ÉTALAGE
 gereed is, ruim voorzien van:
 BONBONNIÈRES EN LUXE DOOZEN,
 LÜBECKER MARSEPAIN,
 FONDANT-BORSTPLAAT, ETC. ETC.

EGLISE WALLONNE.

Service tous les dimanches à 10 heures et demie.

Engelsch Heeren-Modemagazijn

J. G. H. AHSMANN.

WIJNHAVEN 20. --- WIJNHAVEN 20.

Bericht de ontvangst van

--- **NOUVEAUTÉ'S** ---
 — in —

Engelsch Heeren Fantasie Hoeden,
 Gekleurde Wollen en Fantasie Vesten,
 Cachenez, Dassen en Handschoenen,
 Gekleurde Overhemden, nieuwste dessins,
 Wollen en Tricot Ondergoederen.

Ligbaden, Schemerlampen,
 Sponsbaden, Studeerlampen,
 Zitbaden, Zijden Kappen,
 Voetbaden, Koper- en Nikkelwaren.

Aanbevelend,

D. HUURMAN,

Hypolitusbuurt 22.

„RALEIGH”

Rijwielen.

Het beste —

uit

— het beste.

Alleenverkoop alhier bij

JOH. C. VAN DER VELDEN Jr.

BINNENWATERSLOOT.

Bonds-Motor- en Rijwielhersteller 1e klasse.

G. en H. OUWERLING.

--- MEUBELFABRIKANTEN. ---

Fabriek en Magazijn:
 28 CHOORSTRAAT 28.

Yocarini-Cigaretten

AANBEVOLEN MERKEN:

uit SAMOS.

Sultan.

Khedive.

Odalisque.

Serail.

Uitsluitend verkrijgbaar bij

J. A. VAN SWERS.

Hypolitusbuurt 47.

Piano's en Orgels

tegen billijke prijzen te huur,
bij F. J. RAAR, Nieuwstraat 6.

26 NOVEMBER A. S.

begint de **trekking** der

3% Ned. Eff. Premieleening.

-:- Hoofdprijs f 100.000 -:-

1/4 aandeel f 17,50. 1/20 aandeel f 3,50.

6 DECEMBER A. S.

trekking der

3% Deposito Premiebewijzen.

-:- Hoofdprijs f 50.000 -:-

ev. f 60.000. ev. f 75.000.

Benevens PREMIËN ad

f 25.000 - f 10.000 - f 5000 - f 3000
f 1000 - f 500 - enz.

Geheel aandeel f 10,— half aandeel f 5,—
kwart aandeel f 2,50.

AANDEELEN verkrijgbaar te DELFT bij den Heer

D. E. LEUPEN, Markt 18.

Wendt U voor het afsluiten uwer
passage naar Ned.-Indië tot

J. DE KUYSER & ZONEN,

Agenten Stv. Mij. „ROTT. LLOYD” en Stv. Mij.
„NEDERLAND”.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend,

W. DE HOOGH.

HEDEN:

BILLARD-CONCOURS. HOTEL „LUBRECHTS”

Verschenen bij den Technischen Boekhandel
J. WALTMAN Jr. - Binnenwatersloot 33:

GEDENKSCHRIFT

van de Koninklijke Akademie en
van de Polytechnische School.

1842—1905

Dit Gedenkschrift bevat, behalve een geschiedkundig
overzicht van de K. A. en P. S. door den samensteller
(Mr. H. H. R. ROELOFS HEYRMANS), o. m. de volgende
bijdragen:

Eenige mededeelingen over de wiskunde aan de Poly-
technische School, door Dr. J. CARDINAAL, w. i.

Eenige mededeelingen betreffende de staathuishoudkunde
en het administratief recht, door Mr. B. H. PEKELHARING.

De afdeelingen handteekenen en decoratieve kunst, be-
nevens de verzameling kunstnijverheid, door J. H. W.
LELIMAN, B. I.

Het onderwijs in de waterbouwkunde aan de Polytech-
nische School, door S. G. EVERTS, c. i.

Het Gebouw voor de Geodesie.

De afdeeling kennis en onderzoek van bouwstoffen, door
J. A. VAN DER KLOES.

De afdeeling bouwkunde, door JACOB F. KLINKHAMER, B. I.

De werktuigbouwkunde aan de Polytechnische School,
door H. A. RAVENEK, w. i.

De scheepsbouwkunde aan de Polytechnische School,
door H. COP, s. i. en w. i.

De afdeeling mechanische technologie, door P. VAN DER
BURG.

Het onderwijs in de natuurkunde voor aanstaande inge-
nieurs, door J. A. SNIJDERS C.J.ZN., c. i.

Het laboratorium voor microbiologie aan de Technische
Hoogeschool, door Dr. M. W. BEIJERINCK, t.

De scheikunde aan de Polytechnische School, door F. H.
ELJDMAN Jr., t. en w. i.

De microchemie, door P. D. C. KLEY, t.

De Bibliotheek, door Mr. ROELOFS HEYRMANS.

Eenige mededeelingen betreffende het hoofdgebouw en
aangrenzende gebouwen, door Mr. ROELOFS HEYRMANS.

De Studiefondsen.

Koninklijk Instituut van Ingenieurs en Koninklijke
Akademie, door R. A. VAN SANDICK, c. i.

De verhouding van het Delftsch Studentencorps tot de
Akademie en tot de Polytechnische School, door W. J.
HOFFMAN J.JZN.

Een volledige serie portretten van de hoogleeraren aan
de Technische Hoogeschool verbonden op 1 September 1905,
van de directeuren der Koninklijke Akademie en Polytech-
nische School, van de Curatoren der T. H. S., van de
hoogleeraren aan de T. H. S. in ambtsgewaad, van de laatste
examen C-commissie, afbeeldingen van gebouwen, college-
en teekenzalen, laboratoria enz., plattegronden, grafische
voorstellingen enz. enz.

Lees de gunstige beoordeelingen in „De Ingenieur”, „De
Bouwwereld”, „De Nieuwe Courant”, „Nieuwe Rotterd. Courant”,
„Delftsche Courant”, „Delftsch Nieuwsblad”, enz.

Prijs in linnen band f 12,50.